

ARBETSFORUM VID ÅBO AKADEMI

ETT ÅR EFTER EXAMEN

Utexaminerade 2014
på arbetsmarknaden hösten 2015

JUNI 2016



Förord

UTEXAMINERADE 2014 ETT ÅR SENARE

Åbo Akademis strategi för 2015-2020 slår fast, att utbildningarna vid Åbo Akademi ska profilera sig som den bästa vägen till en god placering i arbetslivet. De kunskaper och färdigheter som utexaminerade från Åbo Akademi har fått under sina studier ska vara de mest eftertraktade på arbetsmarknaden. Graderade från Åbo Akademi ska därför ha den högsta sysselsättningsgraden i landet i jämförelse med andra universitet.¹

Arbetsforum vid Åbo Akademi har sedan 1995 följt upp hur nyutexaminerade placerar sig på arbetsmarknaden. Från och med 2005 har undersökningarna gjorts enligt en modell som flera finländska mångvetenskapliga universitet använder sig av. Motsvarande undersökningar genomförs fem år efter examen samt bland doktorer.

Genom undersökningen förses Åbo Akademi med uppgifter om utexaminerades arbetslivssituation ett år efter examen. Undersökningarna fungerar som en kanal för utexaminerades feedback till sitt universitet angående utbildningens relevans på arbetsmarknaden och ger värdefull information för utveckling av utbildningarna och för handledning av studerande.

Mera information, enligt huvudämne och rapporter från tidigare år finns publicerade på våra hemsidor, se www.abo.fi/arbetsforum.

Tack till alla som medverkat i undersökningen!

Vasa, 23.6 2016

Anita Sundman
koordinator



¹ Åbo Akademi – det gränsöverskridande universitetet, Mål och strategier 2015-2020, s 10-11

BAKGRUND	5
<i>Centrala resultat</i>	6
1. OM UTEXAMINERADE FRÅN ÅBO AKADEMI 2014	7
<i>Tabell 1. Examensort</i>	8
<i>Tabell 2: Utexaminerade, respondenter och svarsprocent</i>	8
<i>Figur 1. Svarsprocent per utbildningsområde och utbildningsområdets andel av svaren</i>	10
<i>Figur 2. Har du avlagt en annan examen än den du avlade 2014?</i>	11
2. ARBETSMARKNADSSITUATION	12
<i>Figur 4. Sysselsättningssituation enligt utbildningsområde</i>	13
<i>Figur 5. Har du haft arbetslösa perioder efter examen?</i>	13
<i>Figur 6. Ifall du haft problem med att hitta jobb, uppskatta i vilken grad följande faktorer försvårat ditt arbetssökande</i>	14
<i>Figur 7. Har du använt dig av sociala medier i jobbsökandet?</i>	15
<i>Figur 8. Har du haft jobb som inte motsvarar utbildningen?</i>	16
<i>Figur 9. När fick du ditt första arbete som motsvarar examen?</i>	17
<i>Figur 10. Hur mycket tror du att följande verksamheter har underlättat jobbsökande och sysselsättning?</i>	18
<i>Figur 11. Hur mycket tror du att praktik underlättat jobbsökande och sysselsättning? Enligt utbildningsområde</i>	20
3. ARBETE OCH LÖN	21
<i>Figur 12. Region där arbetsplatsen (nuvarande) finns.</i>	21
<i>Figur 13. Andelen respondenter med jobb utomlands 2011-2014</i>	22
<i>Figur 14. Region för arbetsplatsen enligt utexamineringsort</i>	22
<i>Figur 15. Region för arbetsplatsen enligt utbildningsområde</i>	23
<i>Figur 16. Nuvarande sysselsättningssituation</i>	24
<i>Figur 17. Nuvarande arbetsgivare, sektor enligt utbildningsområde</i>	25
<i>Figur 18. Huvudsakligt arbetsområde/branch</i>	27

<i>Figur 19. Lön i september 2015</i>	29
<i>Figur 20. Lön enligt utbildningsområde</i>	30
<i>Figur 21. Medianlön 2010-2014</i>	30
<i>Figur 22. Lön enligt kön</i>	31
<i>Figur 23. Anställningsförhållande enligt kön</i>	31
<i>Figur 24. Huvudsaklig arbetsgivare, enligt kön</i>	32

4. ARBETSMARKNADSRELEVANS.....33

<i>Figur 25. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån?</i>	33
<i>Figur 26. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån? Enligt utbildningsområde</i>	34
<i>Figur 27. I vilken utsträckning kan du använda dig av det du lärt dig vid universitetet i ditt nuvarande arbete?</i>	35
<i>Figur 28. Hur nöjd är du med din examen med tanke på sysselsättningen?</i>	36
<i>Figur 29. Påståenden om utbildningen.</i>	41
<i>Figur 30. Saknar utbildningen några sådana kunskaper eller färdigheter som behövs i arbetslivet?</i>	42
<i>Figur 31. Hur viktiga anser du följande kunskaper eller färdigheter vara i ditt nuvarande arbete? Hur väl utvecklade universitetsstudierna dessa?</i>	44
<i>Figur 32. Karriärmål under de kommande fem åren</i>	46
<i>Figur 33. Arbetets kravnivå i relation till utbildningsnivån mot karriärplaner</i> .	46

5. OM ARBETSFORUM.....48

<i>Figur 34. Har du använt dig av Arbetsforums tjänster?</i>	48
<i>Figur 35. Orsak till att man inte använt sig av Arbetsforum tjänster</i>	49
<i>Figur 36. Hur nöjd är du med Arbetsforums tjänster?</i>	49
<i>Figur 37. Hur nöjd är du med Arbetsforums tjänster, per utbildningsområde</i> ...	50

BAKGRUND

I oktober 2015 inbjöds under år 2014 utexaminerade magistrar och kandidater med slutexamen från Åbo Akademi att delta i uppföljningen av nyutexaminerades sysselsättning. Den här rapporten bygger på dessa svar och mäter nyutexaminerades sysselsättningssituation i september-oktober 2015, dvs max ett år och nio månader efter examen. Svarsprocenten är 45,5% (2013: 44,5%) av de som kunde nås och 42% (2013: 41,3%) av alla utexaminerade.

De nyutexaminerade kommer ut på en arbetsmarknad där den ekonomiska recession som inleddes 2008 ännu inte visar några större tecken på att lätta och de finländska företagen förhåller sig avvaktande i sina förväntningar på tillväxt². Arbetslöshetsgraden fortsätter stiga och andelen arbetslösa av arbetskraften är 12,8%: i landskapet Österbotten 8%, i Egentliga Finland 12,6%, på Åland 3,9% och i Nyland 11%. Antalet nya lediga arbetsplatser stiger sakta, med 2% i jämförelse med oktober 2014.³ Långtids- och ungdomsarbetslösheten ökar liksom arbetslösheten bland högutbildade; bland forskarutbildade med 11% och magistrar med 10% på ett år samtidigt som den fortsättningsvis är låg i jämförelse med andra grupper. Anpassningen av olika sektors verksamhet till rådande ekonomiska läge fortsätter, något som tar sig uttryck i anställningsstopp, vikarieförbud och samarbetsförhandlingar. Det här påverkar också Åbo Akademis utexaminerade, som i uppföljningen av utexaminerade 2013 hade en arbetslöshetsgrad om 6,6%, en betydligt högre andel än tidigare år (1-2%) och helt kongruent med statistikcentralens uppföljning (6,7%)⁴. Det är därför intressant att se hur resultaten av sysselsättningsuppföljningen av utexaminerade ser ut för år 2014.

² EK Suhdannebarometri, marraskuu 2015. EK Talouskatsaus, Suhdanteet 10/ 2015 <http://ek.fi/materiaalipankki/julkaisut-ja-selvitykset/>

³ Arbets- och näringsministeriet, Sysselsättningsöversikt oktober 2015. www.tem.fi, välj Arbete, Sysselsättningsöversikt, oktober 2015, se också <http://www.ely-keskus.fi/> välj Sysselsättningsöversikter

⁴ Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi

Centrala resultat

- Sysselsättningsgraden är 86,7 %, arbetslöshetsgraden 5,6%. Av respondenterna har 39% haft arbetslösa perioder, i medeltal i 5,3 månader, under sitt första år i arbetslivet.
- 41% har fast heltidsarbete, 30% tidsbundna arbetsavtal, 2% är företagare.
- Medianlönen är 2.700 €
- 43% av respondenterna fick sitt första jobb som motsvarar examen redan före utexamineringen. För 27% som fick sitt första för utbildningen relevanta jobb efter examen tog det i medeltal 3,5 månader att hitta jobb. Ca 13% av respondenterna hade jobb motsvarande utbildningsnivån innan man inledde studierna.
- 29% av de utexaminerade jobbar i Nyland, 19% i Österbotten, 26% i Åboregionen/Egentliga Finland och 8% utomlands.
- 33% jobbar inom privata företag eller statsägda bolag, 32% inom kommuner/kommunförbund, 6% inom staten, 10,6% vid universitet/yrkeshögskola, 2% är företagare
- Man har haft i medeltal 2 arbetsförhållanden efter examen
- En fjärdedel jobbar inom undervisning och fostran, social- och hälsovårdsarbete sysselsätter 12%. 11% jobbar med administration, 9 % med kundbetjäning, 9% med forskning
- 71% har jobb som motsvarar eller är mer krävande än utbildningsnivån och 59% använder sig kontinuerligt av det man lärt sig vid universitetet i sitt nuvarande arbete
- 86% av de svarande är nöjda med sin examen med tanke på sin sysselsättning. Medeltalet är 4,7 på skalan 1 – 6
- 34% har haft jobb som inte motsvarar utbildningen och det i medeltal i 9 månader. Orsakerna anser man vara på brist på arbetserfarenhet samt sysselsättningsläget i regionen/branschen.
- Praktik och internationell erfarenhet är de faktorer som i utbildningen mest har underlättat sysselsättningen.
- 82% anser att utbildningen var en god investering med tanke på sysselsättning, och 76% anser att examen har gett tillräckliga förutsättningar för branschens arbetsuppgifter.
- Hälften av respondenterna har använt sig av Arbetsforums tjänster och ger servicen ett medelvitsord på 4,1 (skala 1-6)

1. OM UTEXAMINERADE FRÅN ÅBO AKADEMI 2014

Arbetsforum följer varje år upp hur utexaminerade från Åbo Akademi placerar sig på arbetsmarknaden. Undersökningen riktar sig till magistrar och till kandidater med en slutexamen år 2014; rättsnotarier, barnträdgårdslärare och farmaceuter. En inbjudan att delta i undersökningen postades i början av oktober 2015 och de sista svaren togs emot i början av december. Respondenterna har då varit till arbetsmarknadens förfogande i max 1 år 9 månader.

Av de 602 (2013: 556) magistrar och kandidater med slutexamen som utexaminerades från ÅA 2014 kunde 547 (2013: 517) nås för uppföljningen. Totalt 249 svar inkom (2013: 230) vilket ger en svarsprocent om 45,5% av de som kunde nås och 41,5 av alla utexaminerade. Av respondenterna har 59,7% (2013: 67,1%, 2012: 65,3%) besvarat enkäten via nätet. Nedan presenteras respondenterna, inom parentes motsvarande uppgift över alla utexaminerade under 2014:

- 60 % kvinnor (av alla utex: 65%)
- 40 % män. (35%)
- 96 % har finskt medborgarskap; (86%)
- 83% har svenska som modersmål (74%)
- 11% har finska som modersmål (13%)

Respondenterna speglar inte helt populationen, då representativiteten gällande utexaminerade med utländskt medborgarskap är låg. En stor del av de som vi inte kunde nå har utländskt medborgarskap och orsakerna är ofullständiga adressuppgifter eller begränsad eftersändning. Respondenterna representerar därmed åtta olika modersmål (alla: 22). Andelen med andra modersmål än svenska och finska är liten, 6% (2013: 3%), i jämförelse med populationen, 13% (2013: 8,8%) med 20 olika modersmål. I populationen är andelen med finska som modersmål lika stor som de med utländsk bakgrund.



Medelåldern vid tidpunkten för utexamineringen var 28 år (2013: 28 år). Den yngste var 22 år, den äldsta 61. Av respondenterna var 17% (2013: 22%) under 25 år medan 63% (2013: 58%) var 25-29 år, en liten förskjutning uppåt i åldrarna. Tio procent (2013: 9%) av respondenterna var i åldern 35+.

En titt på examensort visar att svars materialet rätt väl speglar populationen utexaminerade under år 2014. En närmare beskrivning av hur respondenterna per utbildningsområde motsvarar populationen framgår av följande tabell.

Examensort	Population	Respondent
Åbo	71 %	73 %
Vasa	22 %	20 %
Jakobstad	4,50 %	5 %
Helsingfors	2 %	1,20 %
Mariehamn	0,5 %	0,80 %

Tabell 1. Examensort

	Graduerade	Respondenter	Svars%
Barntädgårdslärare	32	13	38
Diplomingenjörer	63	24	38
Ekonomer	76	32	42
Farmaceuter	24	7	29
Humaniora	94	43	45
Naturvetenskaper	54	26	50
Hälsovetenskaper	17	5	29
Pedagoger	83	33	41
PM	87	33	38
Psykologi & logopedi	26	13	50
Rättsnotarier	27	9	33
Teologer	19	10	53
	602	248	

Tabell 2. Utexaminerade, respondenter och svarsprocent per utbildningsområde

Politics magistrar utbildas både i Åbo och i Vasa, 87 graduerades varav 33 deltar i undersökningen. Av de här har 18 examen från Åbo och 15 från Vasa. Statsvetarna är totalt 18 st. Sex personer har examen från Vasa och 13 från Åbo, varav tre från engelskspråkiga magistersprogram inom rättsvetenskaper. Av PM inom socialvetenskaper har elva personer deltagit i undersökningen, nio av dessa har examen från Vasa, två från Åbo. Av samhällsvetarna är fyra respondenter från rättsvetenskaper (alla: 15), 11 från socialvetenskaper (alla: 6 socialpolitik, 23 utvecklingspsykologi varav 12 inom mastersprogrammet för freds- och konfliktforskning, och 4 sociologi), 16 från

statsvetenskapen (alla: 6 offentlig förvaltning, 26 statskunskap) och två från handelshögskolan (alla: 5).

Humanisterna bildar den största gruppen med 94 graduerade inom 15 olika huvudämnena och med en svarsprocenten om 45%. Av de med filosofie magisterexamen har 26 respondenter en examen inom naturvetenskaper och 43 inom humaniora. Naturvetarna och psykologer & logopedier uppvisar för undersökningen höga svarsprocenter om 50% prick.

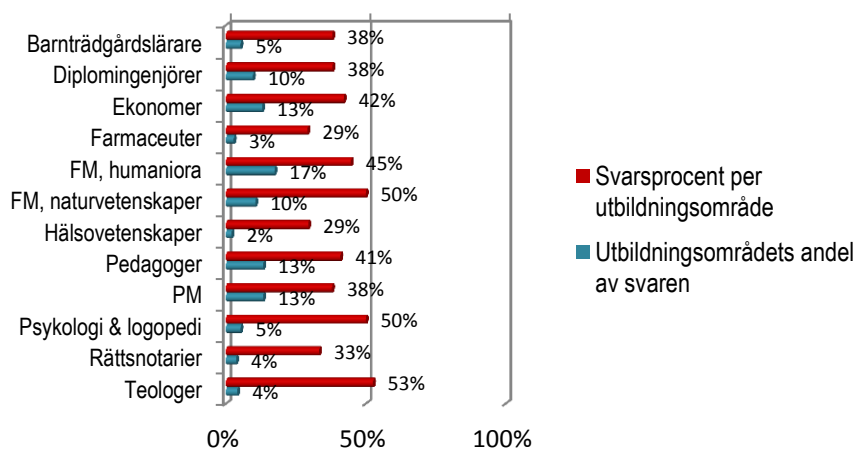
Följande stora grupp är pedagogerna, 83 graduerade. Av dessa är 43 klasslärare, 19 speciallärare, 4 slöjdlärare, 3 ämneslärare i huslig ekonomi och 12 allmän- och vuxenpedagoger. Svarsprocenten är 41%. Av respondenterna är svaren fördelade enligt: klasslärare 15, speciallärare 8, slöjdlärare 2, huslig ekonomi 1 och allmän- och vuxenpedagoger 7. Då utbildningarna inom pedagogiken har rätt olika inriktning redovisas de i två kategorier: Lärarutbildning och Pedagogik, där den senare omfattar allmän- och vuxenpedagogik. Av de 13 barnträdgårdslärarna har en magisterexamen och en har avlagt sin examen i Helsingfors. Hälsovetarna är fem varav en fått sin examen i Helsingfors.

Av de 27 rättsnotarierna deltar nio i undersökningen och teologerna, där tio av 19 utexaminerade har svarat har den högsta svarsprocenten om 53%.

De teknisk-vetenskapliga utbildningsområdena omfattar alla med DI-examen, av dem har en avlagt sin examen i Vasa.

Respondenterna har läst totalt 60 olika huvudämnena, därtill olika inriktningar inom huvudämnet. I den fortsatta behandlingen är respondenterna därför grupperade enligt utbildningsområde med undantag för samhällsvetarna som är grupperade enligt utexamineringsort. Logopederna, fem st, rapporteras tillsammans med åtta psykologer.

För att förtydliga vilken relevans undersökningen kan anses ha för de olika utbildningarnas del redovisas hur svarsprocenten ser ut för de olika utbildningarna, samt hur stor andel av svaren respektive utbildningsområde representerar:



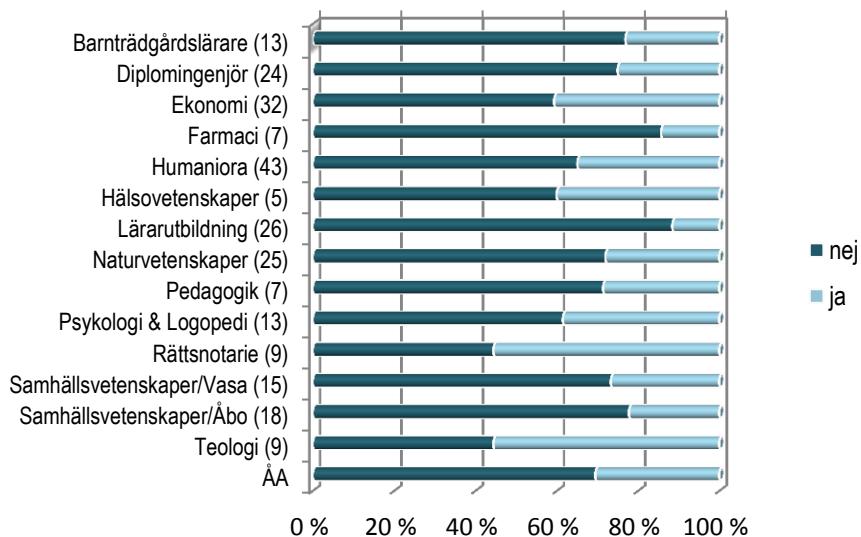
Figur 1: Svarsprocent per utbildningsområde samt utbildningsområdets andel av alla svar. ÅA = 248.

Svarsprocenten per utbildningsområde uppnår för de flesta utbildningar en nivå som kan anses tillfredsställande för att resultaten skall kunna ge en fingervisning för området. Undantagen är farmaceuter och hälsovetarna, bägge grupper med en svarsprocent som understiger 30.

Humaniora står för närmare en femtedel av alla svar, 17%. Såväl pedagogiken och samhällsvetenskapen står för en stor andel av svaren, 14% respektive 13%. Det kan vara värt att notera vid grafer som visar situationen på ÅA-nivå.

Respondenterna har inlett sina studier under tiden 1994 – 2013. Antagningsåret i medel är 2008 (2013: 2007) vilket är det år då 19% av respondenterna inledde sina studier och det är samma år som en femtedel av de utexaminerade 2013 inledde sina studier. Nio procent har antagits 2012 eller senare, och 62% (2013: 54%) har studerat på max fem år, och det är tredje året i följd som den här andelen stiger (2012: 47%). De flesta, 71%, utexaminerades under första halvåret av 2014, 58% i april-juni.

Närmare en tredjedel, 30% (2013: 29%), har avlagt en yrkesinriktad eller högskoleexamen från tidigare. Av dessa 75 personer har 14 en yrkeshögskoleexamen, majoriteten ingenjörer och tradenomer.



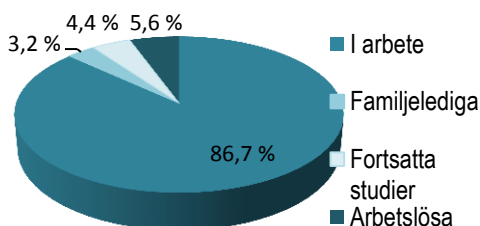
Figur 2: Har du avlagt en andra yrkesinriktad eller högskoleexamen utöver den examen som du avlade år 2014. Svar i procent, ÅA = 246 (inom parentes svar i antal)

Dryga 20% har avlagt en andra magisterexamen, och här finns dels en del av de utexaminerade med utländsk bakgrund men en större andel utgörs ekonomie och politices magistrar. En tredjedel anger en kandidatexamen och de allra flesta av dem inom samma ämne som magisterexamen. Närmare en femtedel av respondenterna har en grundexamen från yrkesinstitut.

Med denna presentation av respondenterna går vi över till att se på deras arbetsmarknadssituation dryga ett år efter examen.

2. ARBETSMARKNADSSITUATION

Åbo Akademis mål är att sysselsättningsgraden hos våra utexaminerade skall vara högst i landet i jämförelse med andra universitet. Den jämförelsen låter sig inte göra på basen av det här materialet, utan i den frågan hänvisar vi till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst vipunen.fi. Sysselsättningssituationen baserad på Arbetsforums undersökning av utexaminerade 2014 visar att arbetslösheten något minskat i jämförelse med utexaminerade 2013.

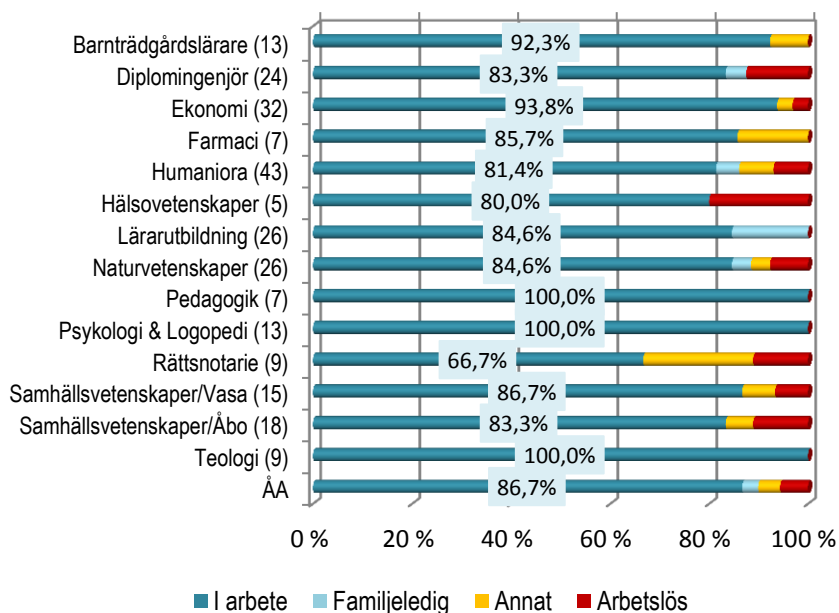


Figur 3. Sysselsättningssituation bland utexaminerade 2014 hösten 2015.

ÅA = 248

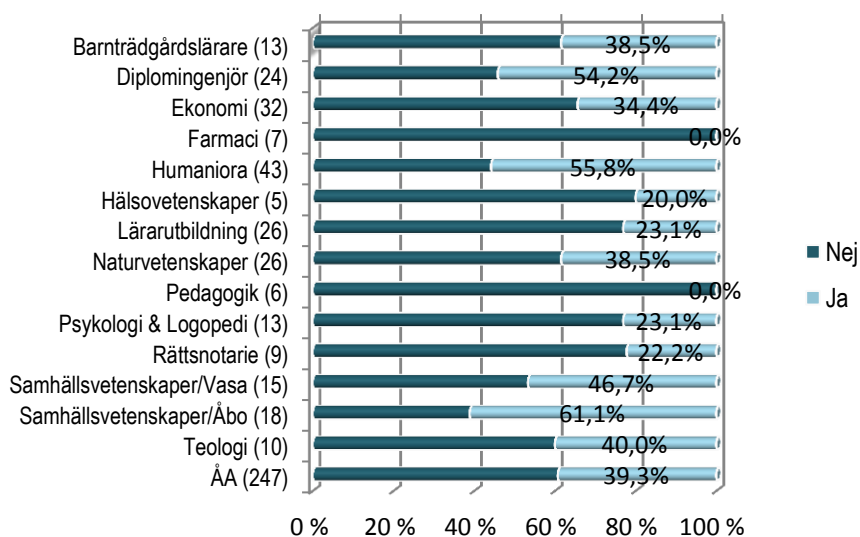
Sysselsatta, dvs i arbete genom olika former av arbetsförhållande eller avtal är 86,7% (2013: 85,9%, 2012: 89,4%, 2011: 90,8%) dvs något, men endast något högre andel än året innan. Andelen arbetslösa är nu 5,6%, en procentenhet lägre än året innan (2013: 6,6%, 2012: 2,2%). Andelen familjelediga är 3,2% (2013: 4,4%) och 4,4 % (2013: 4,4%) har fortsatt studera.

Sysselsättningssituationen ca ett år efter examen för de olika utbildningarna åskådliggörs i grafen nedan. Här kan vi ännu notera att antalet hälsovetare är få liksom farmaceuter, allmän- och vuxenpedagoger.



Figur 4: Sysselsättningssituation vid tiden för undersökningen enligt utbildningsområde (inom parentes: svar i antal)

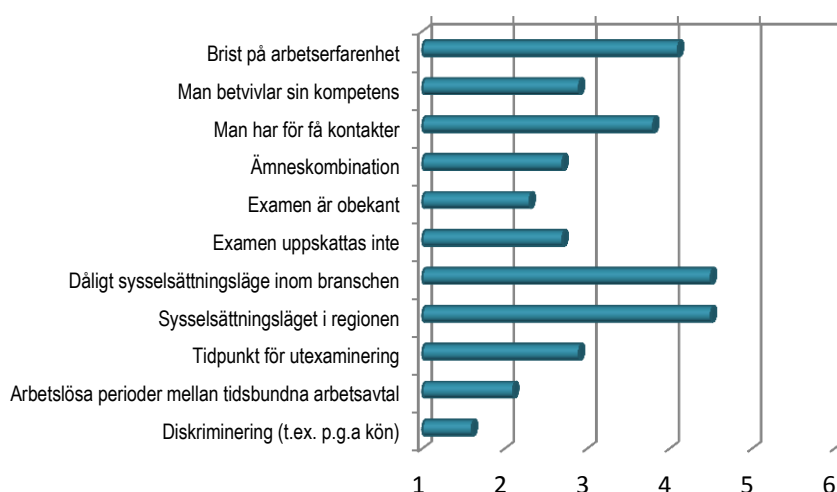
Inom alla utbildningsområden har de nytexaminerade haft arbetslösa perioder under sitt första år i arbetslivet. Nästan 40% (2013: 37,4%) har haft arbetslösa perioder och trenden har varit stigande sedan 2011.



Figur 5: Har du haft arbetslösa perioder efter din examen? Utbildningsområdesvis i %

Av de som svarar ja har 38% (2013: 46,4%, 2012: 44%) varit arbetslösa i max tre månader och 64% (2013: 72,5%) av respondenterna i max 5 månader. Trenden under recessionen är att längden på den arbetslösa perioden blir längre. Det här speglas i medeltalet som nu är 5,3 månader (2013: 4,5) och i svaren anges perioder som varierar från 0,5 - 18 månader. Hela 16% uppger att de varit arbetslösa över ett år.

Respondenterna ombeds bedöma vilka faktorer som försvårat jobbsökandet om det är så att man haft arbetslösa perioder.

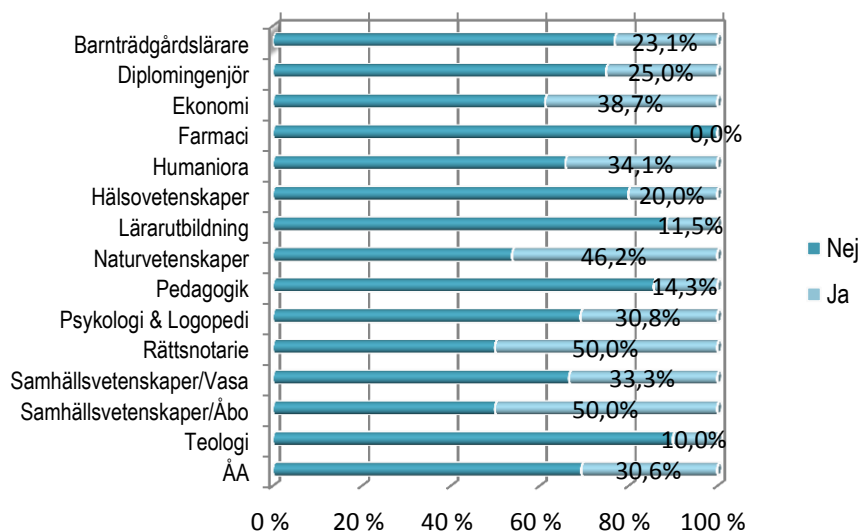


Figur 6. Ifall du haft problem med att hitta jobb efter din utexaminering, uppskatta i vilken grad följande faktorer försvårat ditt arbetssökande. Antalet respondenter som besvarat frågan är 90-92. Skala 1-6 där 1 = Inte alls och 6 = Väldigt mycket. Svar i medeltal.

Som mest har 92 personer bedömt de olika faktorerna och topp tre är, såsom tidigare år, sysselsättningsläget inom branschen och inom regionen samt att man upplever sig ha brister i arbetserfarenhet. Också kontaktnätet spelar roll, och det syns inga större skillnader i hur de olika utbildningsområdena vägt dessa faktorer. Sju personer anger andra orsaker, och där flera svar handlar om otillräckliga kunskaper i finska men också i kontakter och arbetserfarenhet:

Det är stor skillnad på arbetserfarenhet och relevant arbetserfarenhet. Har sommarjobbat 14 somrar men den erfarenheten hjälper mig inte då den inte har nånting med min utbildning att göra

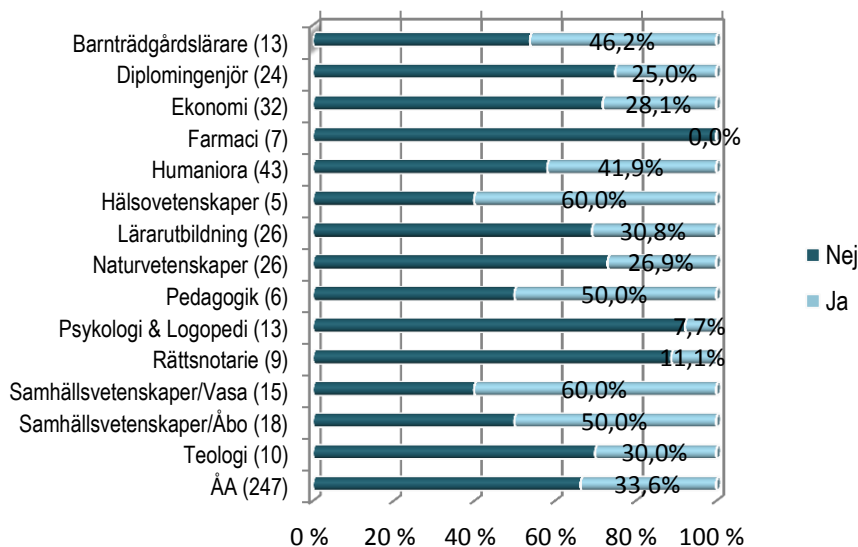
Knappt en tredjedel liksom året innan (2012: ca en femtedel) har använt sig av sociala medier i jobbsökandet. De vanligaste är LinkedIn, Facebook och Twitter.



Figur 7. Har du använt dig av sociala medier i jobbsökandet, svar per utbildningsområde i %
ÅA = 242

Om vi fortsättningsvis kommer ihåg att det är stora variationer i gruppstorlekarna visar en jämförelse mellan olika utbildningsområden att det framförallt är samhällsvetarna från Åbo som tagit sociala medier till sig medan andelen ekonomer är betydligt mindre än året innan. Farmaceuter, lärare, pedagoger och teologer använder sociala medier i betydligt mindre utsträckning, inte helt oväntat med tanke på de utbildningarnas specifika arbetsmarknad. I sammanhanget kan också nämnas att respondenterna som exempel på sociala medier också angett traditionella jobbsökarportaler.

Har man då fått jobb som motsvarar utbildningen? Knappt en tredjedel, 30% respondenterna (2013: 29%, 2012: 26%) har haft ett arbete som inte motsvarar utbildningen under sitt första år i arbetslivet. Det här har man haft i medeltal i 9 månader (2013: 7,9 mån., 2012: 8,9). Av respondenterna har 61% haft jobb som inte motsvarar utbildningen i mer än ett halvt år och 38% (2013: 32%) i minst ett år.



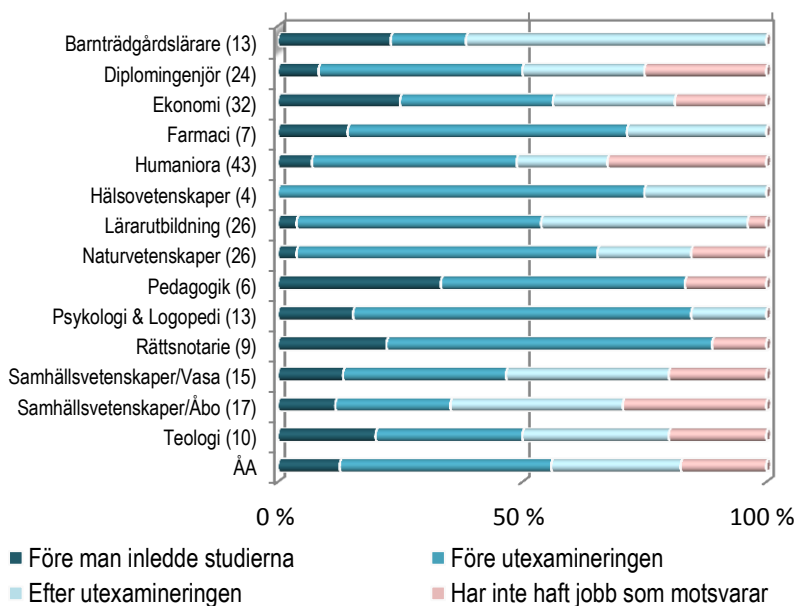
Figur 8. Har du haft jobb som inte motsvarar utbildningen? Enligt utbildningsområde i %

Inom alla utbildningsområden har man under sitt första år i arbetslivet haft jobb som inte motsvarar utbildningen, undantaget farmaceuter. De högsta andelarna hittas bland samhällsvetare och humanister. Bör understrykas att det är respondentens subjektiva åsikt om vad som motsvarar utbildningen som syns i svaren: i frågeformuläret ges inte färdiga exempel eller specificeringar på vilka jobb som kan anses motsvara utbildningen.

När har man då hittat jobb som motsvarar utbildningen? I figur 9 nedan ser vi, att knappt 13% av respondenterna har arbetat med uppgifter som motsvarar examen redan **innan man inledde sina studier**. Andelen är lägre än bland utexaminerade 2013 (19%) och på samma nivå som 2012. En fjärdedel av ekonomerna och nästan lika stor andel av barnträdgårdslärarna har valt det alternativet.

Det vanligaste är dock att man börjar söka jobb några månader **före utexamineringen** och 43,3% av respondenterna har då hittat jobb som motsvarar examen/utbildningsnivån. Medeltalet är 15,9 månader vilket tyder på att i svaren finns också de som haft en karriär före studierna: 37% anger att de fick jobb motsvarande utbildningen över två år före examen, 17% i över tre år. Medianen är sex månader (2013: 8), över hälften, 52% av respondenterna har hittat jobb inom ett halvt år före

examen, och 27% inom tre månader. Dryga två tredjedelar av rättsnotarier, farmaceuter, psykologer och logopedier, hälften av lärarna och pedagogerna och en stor andel, över 40% av humanister, diplomingenjörer har hittat jobb före examen.



Figur 9. När fick du ditt första arbete som motsvarar examen/utbildningsnivån? Svar per utbildningsområde i %, ÅA = 245

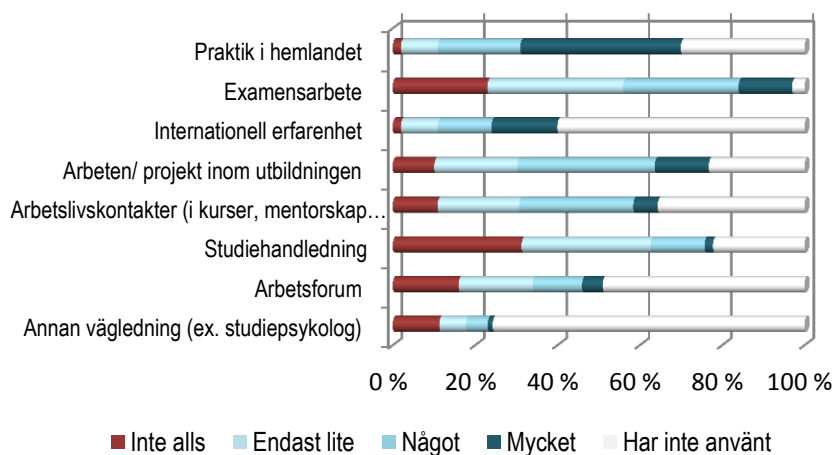
Dryga en fjärdedel (26,5%, 2013 och 2012 knappt en tredjedel) har hittat jobb motsvarande examen **efter utexamineringen**. Största grupperna utgörs av barnträdgårdslärare och lärare men här finns också en stor andel av samhällsvetarna. Det har tagit i medeltal 3,5 månader att hitta jobb som motsvarar utbildningen, lite snabbare än året innan (2013: 3,9 månader, 2012: 4,2). Över hälften, 53%, hittade jobb inom två månader och 85% (2013: 81%) inom ett halvt år. Andelen som hittat jobb inom ett halvår stiger för femte året i rad.

Det finns en betydande andel om 17,6% (2013: 13%) som enligt egen bedömning **inte har arbetat med uppgifter som motsvarar** examen/utbildningsnivån. Det här framträder inom de största utbildningsområdena med diplomingenjörer, humaniora och samhällsvetenskaper.

En stor del av studerande jobbar vid sidan om sina studier och har under studietiden samlat en hel del arbetserfarenhet, också från sitt eget område. Medeltalet är 12,3 månader, något mindre än året innan (2013: 15 månader), medianen är 6,5 månader (2013: 10 mån). Gaffeln är 0-84 månader. I 29 svar anges ett värde högre än 25 månader.

Av respondenterna har 15%, såsom året innan, ingen arbetserfarenhet alls från sitt område, inte ens praktik. Dryga 6% har arbetserfarenhet om 1-2 månader. Detta är för stor andel då vi vet att också nytutexaminerade förväntas ha arbetserfarenhet och vilken betydelse den har för inledningen på arbetskarriären. En andel om 8% har lämnat frågan obesvarad.

Eftersom vi frågar vilka faktorer som försvårat jobbsökandet vill vi också veta om de olika serviceformer som erbjuds i anslutning till utbildningen har underlättat jobbsökandet.

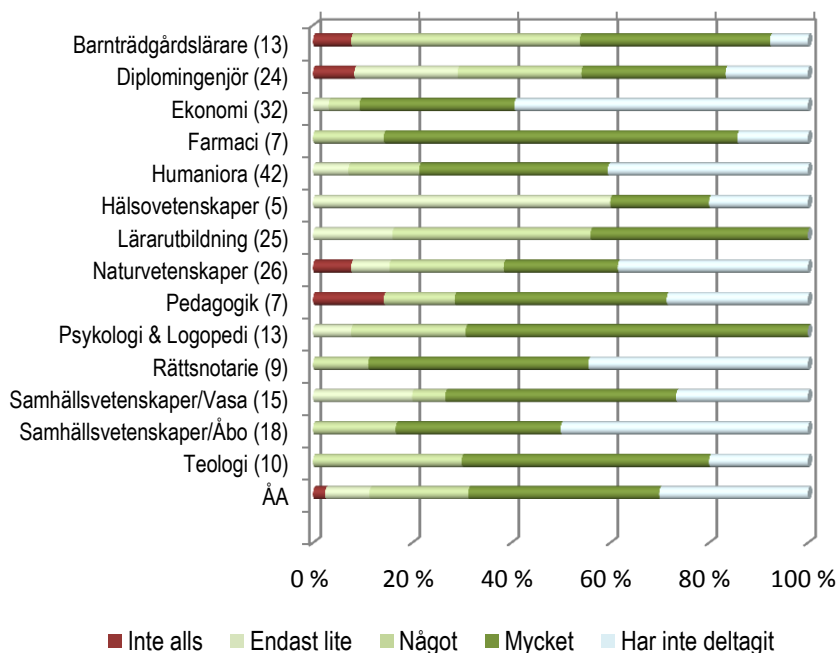


Figur 10. Hur mycket tror du att följande verksamheter inom din utbildning har underlättat jobbsökande och sysselsättning? ÅA = 246-248

De i figuren nämnda verksamhetsformerna erbjuds alla studerande som valfri eller obligatorisk. I många av utbildningarna ingår obligatorisk eller valfri praktik, projektarbeten eller liknande. Respondenterna har också kunnat ange om de inte har erfarenhet av verksamhetsformen i fråga.

Examensarbetet har för 42% (2013: 38)% av respondenterna underlättat arbetssökande och sysselsättning något eller mycket, och för 13% har det underlättat mycket. Olika projekt inom utbildningen har för 13% av respondenterna underlättat jobbsökandet i hög grad. Internationell erfarenhet har 40% (2013: 45%) av respondenterna och 16 % av respondenterna anser att den i hög grad underlättat jobbsökande och sysselsättning. Kurser och mentorskapsprogram inom utbildningen har i viss mån underlättat men en ganska stor andel av respondenterna, 23%, har inte erfarenhet av dessa. Arbetsforums karriärservice har betjänat 51% av respondenterna och för 69% av dessa har Arbetsforum i större eller mindre grad underlättat jobbsökande och sysselsättning.

Praktiken anses ha störst betydelse när det kommer till arbetssökande och sysselsättning; 39% (2013: 38%, 2012: 41%) av användarna anser att praktiken underlättat mycket och 20% (2013: 22%, 2012:24%) att den underlättat något. Ca 30% har inte gjort praktik, en siffra som stiger för tredje året i följd (2013: 28%, 2012: 23,7%). Praktiken enligt utbildningsområde ser ut som följer:



Figur 11. Hur mycket tror du att praktik underlättat jobbsökande och sysselsättning? ÅÅ=246

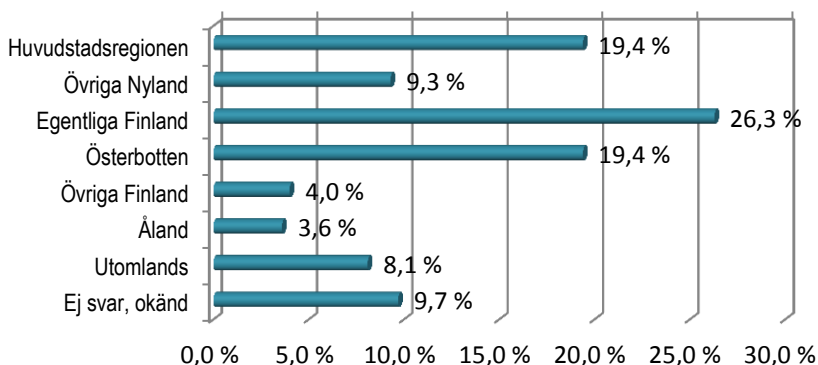
Alla farmaceuter, lärare, barnträdgårdslärare, psykologer och logopedier har obligatorisk praktik inom sin utbildning vilket också speglas i grafen nedan. Ekonomerna igen är de som i minst grad använder sig av praktiken i studierna. De har ofta sommarjobb som är relevanta för området.

Också bland samhällsvetarna har man positiva erfarenheter av praktiken även om användargraden är rätt låg, bland de utexaminerade från Åbo något lägre än bland samhällsvetarna från Vasa. Vi ser att närmare en tredjedel inte tagit del av praktik under studietiden och som vi redan konstaterade är andelen stigande. Gemensamt för alla utbildningsområden är att majoriteten av de respondenter som varit på praktik anser att praktiken underlättat sysselsättningen i hög grad.

I det följande skall vi se på arbete och lön. Vad gör utexaminerade från Åbo Akademi och vilken lön får de under sitt första år i arbetslivet?

3. ARBETE OCH LÖN

Åbo Akademi första uppdrag är att utbilda experter för den finlandssvenska befolkningens behov⁵ och det speglas i hur de nytexaminerade placerat sig på arbetsmarknaden. Ett år efter examen jobbar de nytexaminerade huvudsakligen i de finlandssvenska regionerna. En ganska stor skillnad till tidigare år syns vad gäller andelen som jobbar i Österbotten, 19,4% mot dryga 30% av de utexaminerade under 2013. Inom Egentliga Finland har över en fjärdedel hittat sitt första jobb och något större andel i Nyland, 28,7%. Såsom tidigare så väljer ca en tiondedel att inte ange någon specifik kommun, endast att arbetsplatsen finns i Finland. Dessa har kodats som okänd.

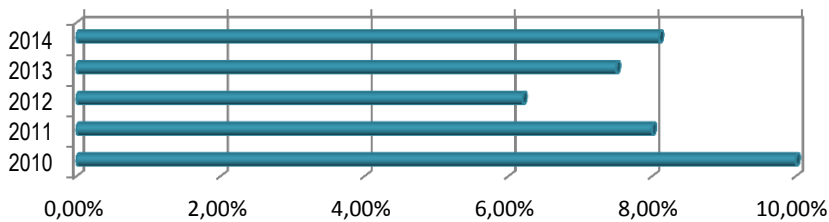


Figur 12. Region där arbetsplatsen (nuvarande) finns. ÅA=247

Nytexaminerades emigration har diskuterats under våren 2016⁶ och därför redovisas en jämförelse av andel respondenter med jobb utomlands de senaste fem åren.

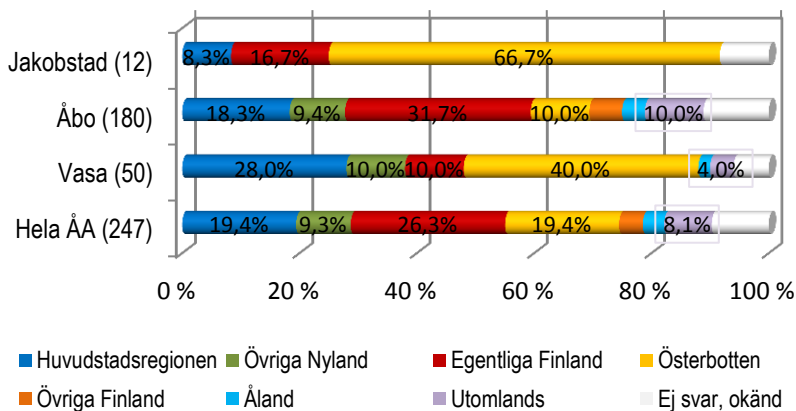
⁵ Åbo Akademi, Det gränsöverskridande universitetet, s 5

⁶ Ex <http://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/19/koloni-av-finlandssvenska-ekonomer-i-stockholm>



Figur 13. Andelen respondenter med jobb utomlands, utexaminerade 2010-2014, %

Toppåret var 2010, ett år då speciellt Sverige lockade nyutexaminerade från många olika utbildningsområden. Därefter har andelen varit mindre, som lägst 2012 med 6,2%. Andelen respondenter som jobbar utomlands har igen något ökat och är nu 8,1% (2013: 7,5%). I och med att det under den här tiden också blivit allt fler utländska studerande vid Åbo Akademi är en teori att det är återvändarna som speglar sig i de här siffrorna. En närmare titt visar att det visserligen procentuellt sett är fler respondenter med utländsk bakgrund som jobbar utomlands, men som tidigare konstaterats är undersökningens resultat inte representativa vad gäller utexaminerade av utländsk nationalitet⁷. Av respondenterna med finländsk nationalitet jobbar 7,4% utomlands.



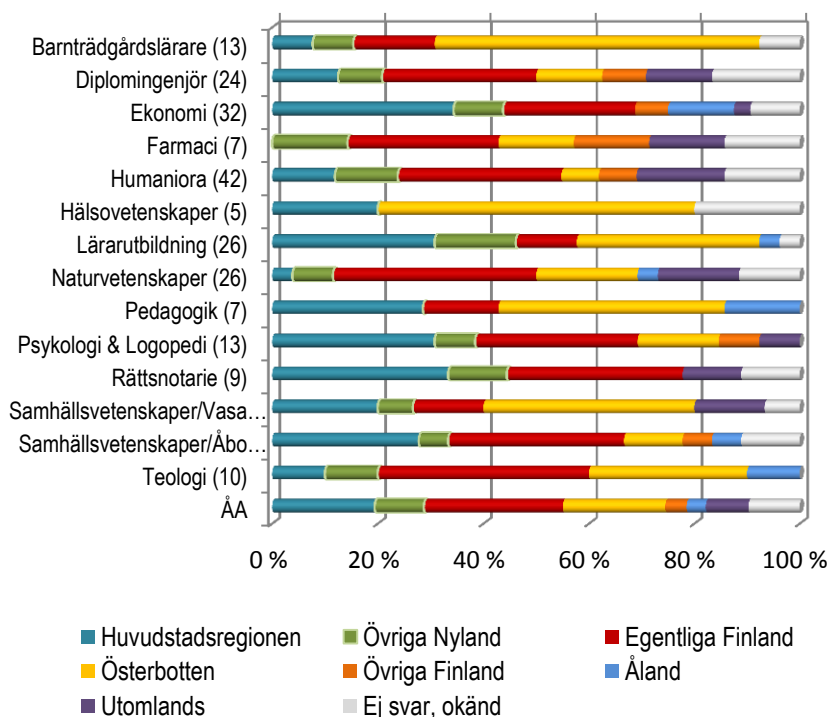
Figur 14. Region för arbetsplatsen, enligt utexamineringsort, svar i %

Utexaminerade från utbildningsområdena i Åbo jobbar till 31,7% i Egentliga Finland, 10% arbetar i Österbotten och lika stor andel utomlands. Nästan en femtedel söker sig till Huvudstadsregionen och

⁷ Se sid 7

därtill 9,4% till övriga Nyland. Av de med examen från Vasa jobbar 28% i Huvudstadsregionen, 10% i Övriga Nyland, lika stor andel i Egentliga Finland och 40% i Österbotten. Barntädgårdslärarna från Jakobstad återfinns nästan till två tredjedelar i Österbotten. Respondenter utexaminerade från Mariehamn och Helsingfors är mycket få till antalet och rapporteras därför inte.

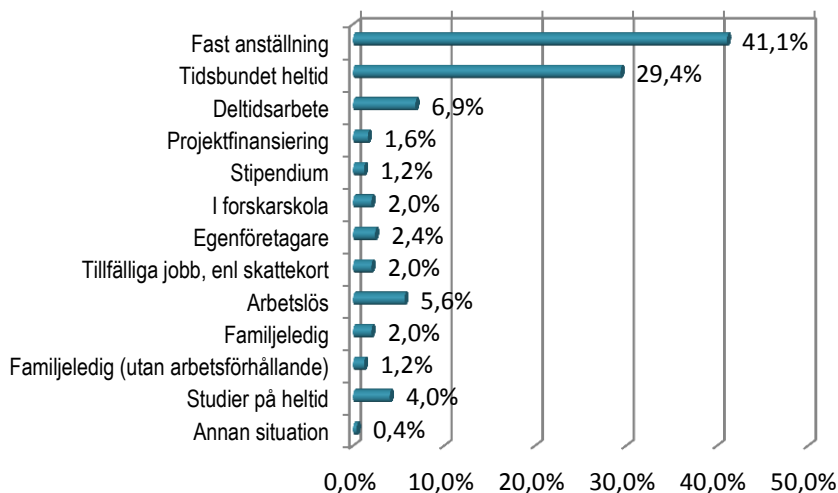
Utbildningsområdesvis ser samma tabell ut enligt följande:



Figur 15. Region där arbetsplatsen finns enligt utbildningsområde, ÅA = 247

Huvudstadsregionen och Nyland utgör en betydande arbetsmarknad för utexaminerade från Åbo Akademi och det speglas också bland respondenterna. Dryga 46% av lärarna har hittat sitt första jobb här och nästan lika stor andel av ekonomerna, knappa 44%. Naturvetare, humanister och farmaceuter jobbar till stor del i Egentliga Finland vid tidpunkten för undersökningen. Pedagogerna finns till stor del i Österbotten liksom barntädgårdslärarna, 61,5% och drygt en tredjedel av lärarna. Av psykologerna och logopederna jobbar de flesta inom

Nyland och Egentliga Finland. Samhällsvetarna från Vasa jobbar till stor del inom Österbotten och Helsingforsregionen. En tredjedel av samhällsvetarna från Åbo jobbar i Egentliga Finland, 28% i Huvudstadsregionen.



Figur 16. Nuvarande sysselsättningssituation i %. ÅA = 248

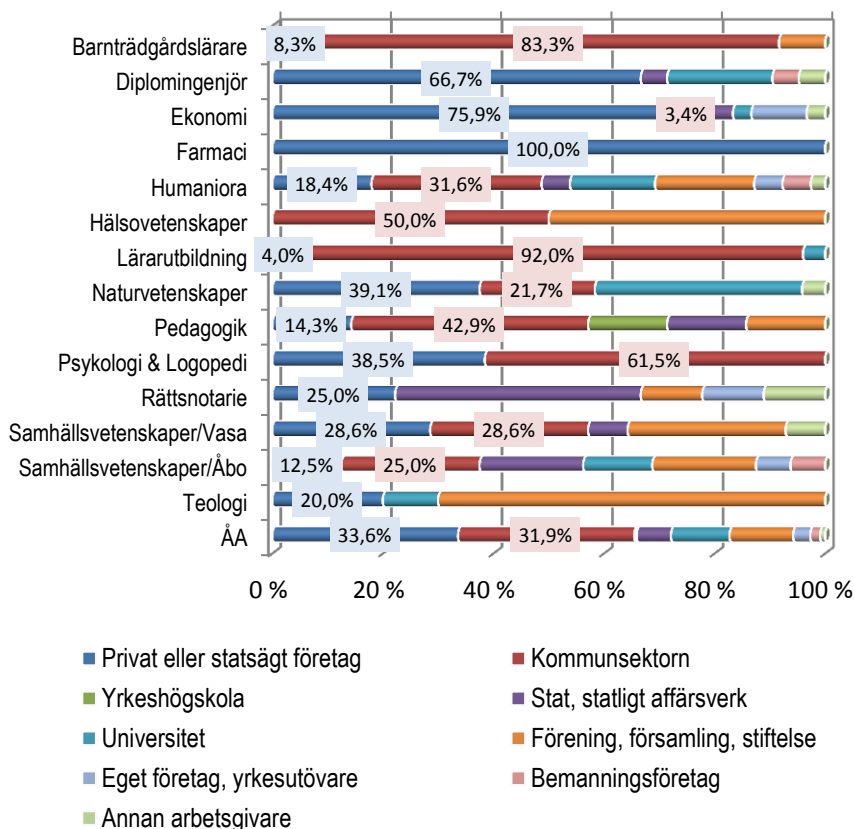
I sysselsättningsuppföljningen frågar vi upp de nyligen utexaminerades anställningsförhållande. Andelen med fasta heltidsjobb är 41,1% (2013: 38%, 2012: 44,9%). Andelen med tidsbundet heltidsarbete utgör 29,4% (2013: 35%, 2012: 31,6%). Deltidsjobbarna är 6,9% (2013: 8%), något färre än tidigare. Andelen familjelediga, både de från jobb och de utan arbetsförhållande är något mindre än året innan.

Respondenterna har i medeltal haft två arbetsförhållanden under sin första tid i arbetslivet och det passar in på största delen av lärarna men också många psykologer och logopedier. Av respondenterna har 42% (2013: 40%) haft ett arbetsförhållande under sin första tid i arbetslivet. Det beskriver majoriteten av diplomingenjörer, ekonomer, farmaceuter, hälsovetare, teologer och nästan hälften av samhällsvetarna från Vasa.

Som mest har anger respondenterna att man haft 14 arbetsförhållanden. En närmare titt på vilka grupper som haft arbetsförhållanden om fem eller flera visar, att det ofta handlar om jobb

inom undervisning och fostran och då kortare vikariat. Samtidigt har 3% (2013: 3,6%) inte haft ett enda arbetsförhållande.

Utexaminerade från Åbo Akademi återfinns inom alla sektorer men den största arbetsgivarsektorn är fortsättningsvis den privata sektorn, tätt följd av kommunala sektorn.



Figur 17. Nuvarande arbetsgivare, sektor enligt utbildningsområde, ÅA = 211

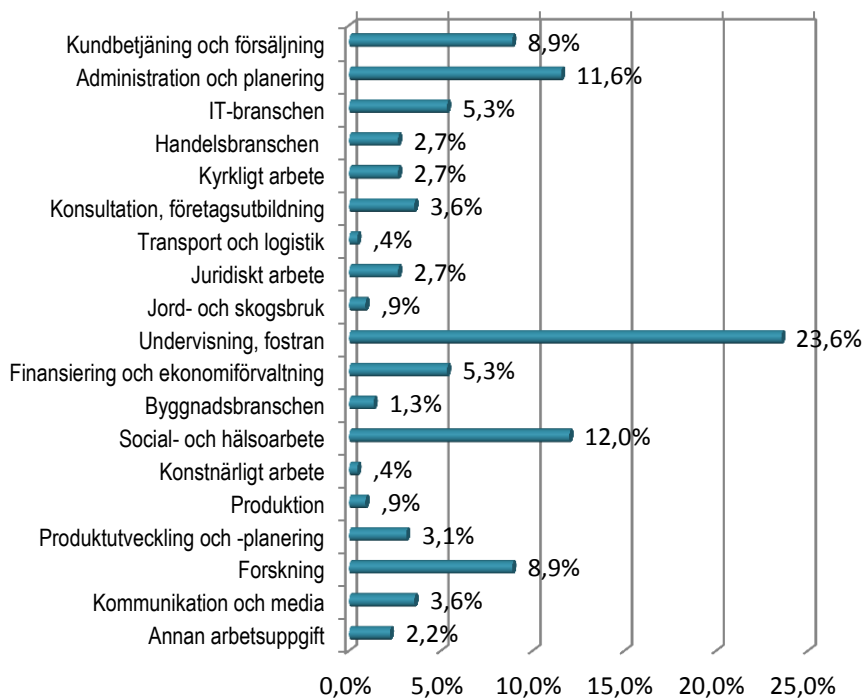
Trots att grafen ovan inte är helt optimal när det gäller att synliggöra detaljer visar den på skillnader i vilka stora sektorer som sysselsätter våra utexaminerade. Privata sektorn och statsägda bolag (ex Itella, Yle) anställer 33,6%, något mindre än året innan (2013: 34,6%). Kommunala sektorn med kommuner, samkommuner, kommunförbund anställer 31,9%, också det än mindre andel än 2013 (34,1%). Universitet och yrkeshögskola sysselsätter 10,6% (2013: 12,6%),

mindre andel än året innan. Föreningar, stiftelser och församlingar sysselsätter 11,5% och en jämförelse med tidigare undersökningar visar att det är en sektor som växt i betydelse (2013: 9%; 2012: 6,5%). Andelen egenföretagare är fortsättningsvis är liten, 3,1%, dock något större än 2013 med 1,4%.

Två tredjedelar av diplomingenjörerna och tre fjärdedelar av ekonomerna jobbar inom privata sektorn. Alla farmaceuter jobbar inom privata sektorn liksom närmare 40% av psykologer, logopedier och naturvetare. Kommunala sektorn är största arbetsgivare för pedagoger (42,9%), barnträdgårdslärarna (83,3%), lärarna (92%), hälften av hälsovetarna och dryga 60% av psykologer och logopedier. Såsom tidigare jobbar en stor del av naturvetarna inom universitet, 39,1%. Samhällsvetarna jobbar inom privata, kommunala sektorn och för föreningar, stiftelser och samfund. Av teologerna jobbar 70% inom församlingar och föreningar.

Cirka 11% av de nytexaminerade har förmansuppgifter vid tidpunkten för undersökningen. En mindre andel, 3,7%, har haft förmansuppgifter, om än inte vid tidpunkten för undersökningen.

Respondenterna ombeds välja inom vilket arbetsområde/bransch de huvudsakliga arbetsuppgifterna finns. I figur 18 nedan ser vi, att en fjärdedel av de utexaminerade från Åbo Akademi jobbar med undervisning och fostran. Andelen är mindre än vad det brukar vara i dessa uppföljningar men fortsättningsvis den största kategorin. Social- och hälsovårdsarbete är följande stora kategori med 12% tätt följd av administration och planering med 11,6%. Kundservice inom olika branscher sysselsätter knappa 9% och lika stor andel forskar.



Figur 18. Huvudsakligt arbetsområde/bransch. Svar i %, ÅA = 225

Av respondenterna har 221 angett sitt nuvarande yrke. Nedan några exempel på första jobb enligt utbildningsområde.

Pedagogiken, lärarutbildningarna

Förskolelärare

Klasslärare

Timlärare

Speciallärare

Informations-, kurssekreterare

Försäljare

Lektor

Forskningsbiträde

Specialklasslärare

Specialbarntädgårdslärare

Allmän- och vuxenpedagoger jobbar som

Rektor

Daghemsföreståndare

HR business partner

Barnpedagog

Handledare

Koordinator

Barntädgårdslärarna jobbar alla inom barnomsorg, som barntädgårdslärare eller barnledare.

Samhällsvetarna jobbar som

<i>Journalist</i>	<i>Lönesekreterare</i>
<i>Projektkoordinator</i>	<i>Kontorist</i>
<i>Kurator</i>	<i>Studiesekreterare</i>
<i>Socialarbetare (vik)</i>	<i>Förmånshandläggare</i>
<i>Verksamhetsledare</i>	<i>Kommunikatör</i>
<i>Kundsekreterare</i>	<i>Företagare</i>
<i>Riksdagsassistent</i>	<i>Kontaktchef</i>
<i>Informatör</i>	<i>Politiskt sakkunnig</i>
<i>Utbildningsplanerare</i>	<i>Utredare/handläggare</i>
<i>Doktorand</i>	<i>Tjänsterådgivare</i>

Naturvetarna jobbar exempelvis som

<i>Timlärare</i>	<i>Universitetslärare</i>
<i>Doktorand</i>	<i>Application engineer</i>
<i>Ämneslärare</i>	<i>Analytiker</i>
<i>System designer</i>	<i>Försäljare</i>
<i>Production manager</i>	<i>Matematiker</i>
<i>Forskningsassistent</i>	

Utexaminerade från teknisk-vetenskapliga utbildningarna jobbar bland annat som

<i>Application expert</i>	<i>Processplanerare</i>
<i>Analyst</i>	<i>Utvecklingsingenjör</i>
<i>Software engineer</i>	<i>Researcher</i>
<i>Project engineer</i>	<i>Doktorand</i>

Teologerna jobbar som

<i>Församlingspastor</i>	<i>Ungdomsledare</i>
<i>Platsansvarig</i>	<i>Doktorand</i>
<i>Projektkoordinator</i>	<i>Församlingssekreterare</i>

Ekonomerna jobbar som

<i>Konsult</i>	<i>Projektforskare</i>
<i>Företagare</i>	<i>Associate auditor</i>
<i>Kontorschef</i>	<i>Ekonomichef</i>
<i>Reporter</i>	<i>Controller</i>
<i>Kundrådgivare</i>	<i>Personalchef</i>
<i>Marknadsföringschef</i>	

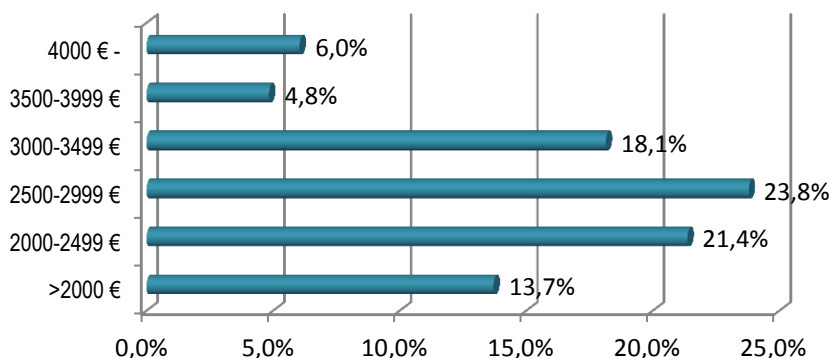
Av de utexaminerade med psykolog-utbildning jobbar alla respondenter som psykologer och alla logopedersom logopeders/ talterapeuter. Av farmaceuterna jobbar sgs alla som farmaceuter. Hälsovetarna jobbar alla med ledande uppgifter inom social- och hälsovården.

Humanisterna jobbar bland annat som

<i>Journalist</i>	<i>Kundhandläggare</i>
<i>Doktorand</i>	<i>Forskare</i>
<i>Lektor</i>	<i>Språklärare</i>
<i>Översättare</i>	<i>Museiassistent</i>
<i>Timlärare</i>	<i>Informatiker</i>
<i>Projektassistent</i>	<i>Administratör</i>
<i>Informatör</i>	<i>Kultursekreterare</i>

Fler yrkestitlar finns på www.töissä.fi, en nationell webbtjänst som baserar sig på universitetens nationella karriäruppföljningar.

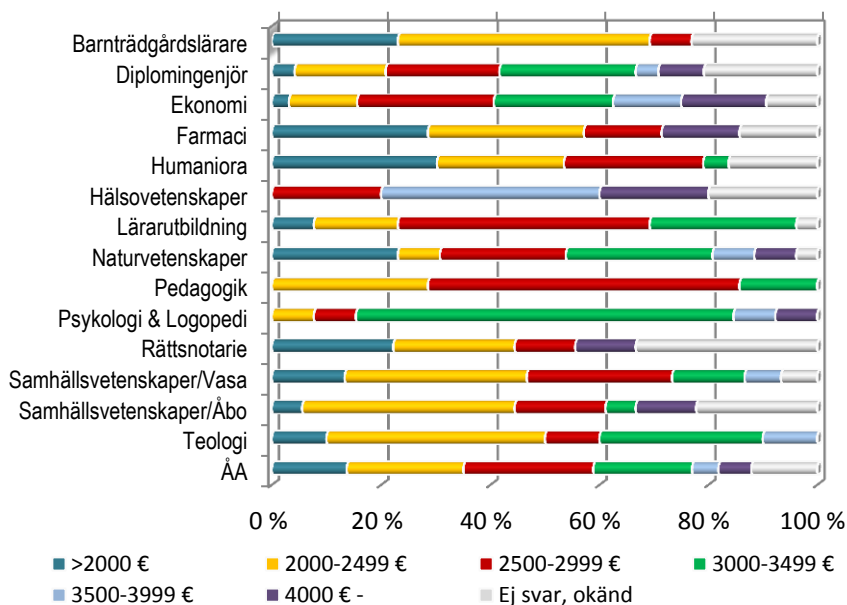
Respondenterna kan ange sin bruttolön enligt september 2015 och 88% av respondenterna anger sin lön.



Figur 19. Lön i september 2015, brutto inklusive ev lönetillägg och förmåner

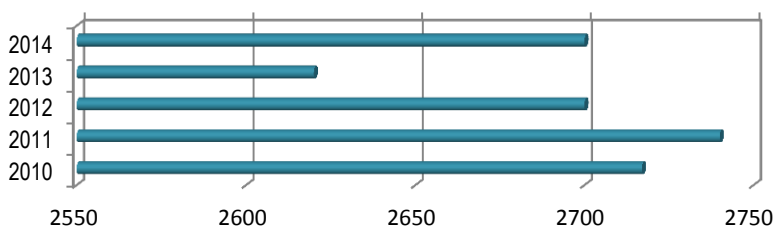
Respondenternas inkomstgaffel är bred, från ca 470 € till 8.800 €. Den största gruppen utgörs av de med en lön på 2.500-3.000 € och drygt en tredjedel av respondenterna har en lön på över 3.000 € ett år efter examen medan 16% har en lön om under 2.000 €. Dryga 3,6% har en

lön under 1.000 €. En något större andel har en månadslön på över 4.000 €, och de här finns inom åtta olika utbildningsområden.

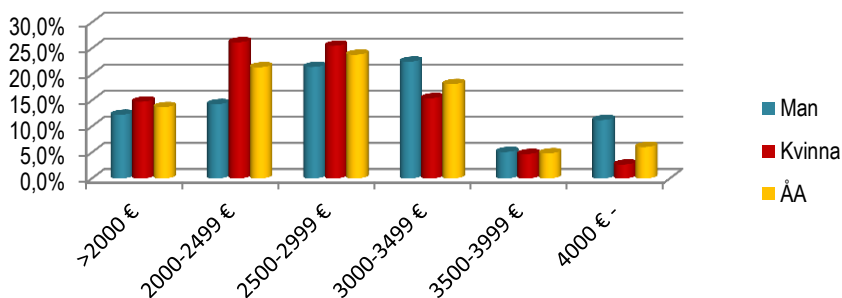


Figur 20. Lön enligt utbildningsområde, situationen september 2015, n = 248

Medellönen är 2.708 €/mån. Medianlönen som visat en sjunkande trend de senaste åren är nu tillbaka på 2012 års nivå.

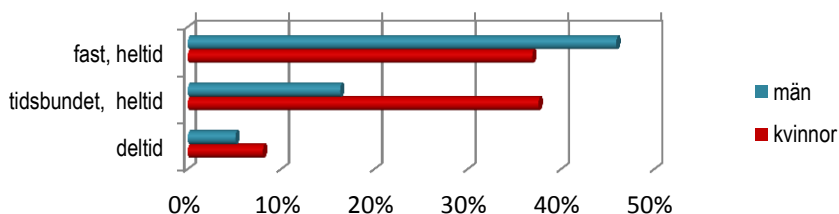


Figur 21. Medianlön utexaminerade 2010-2014, per september året efter examen



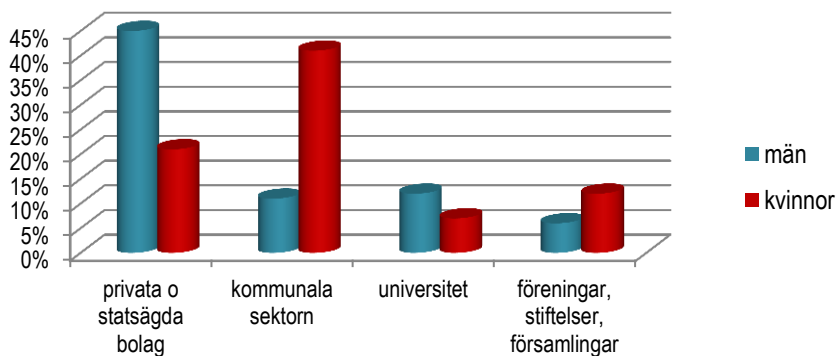
Figur 22. Lön enligt kön, n = 218

Skillnaden mellan mäns och kvinnors löner är i stort sett på samma nivå som tidigare. Männen har en genomsnittslön om 2.923 €, medianen är 2.900 €. Kvinnornas medellön är 2.572 € med medianen 2.600 €/mån. Lönerna är något mindre än året innan och skillnaden i medellön mellan män och kvinnor är 351 € (345 €), högre för fjärde året i rad. När man ser på medellön enligt kön är det skäl att också se på medellönen enligt utbildningsområden ovan, se figur 20 och också göra en jämförelse med anställningsförhållandena.



Figur 23. Anställningsförhållande, enligt kön, n = 248

Grafen ovan baserar sig på de respondenter som angett ett anställningsförhållande som är tillsvidare och på heltid, tidsbundet på heltid och på deltid och visar att en större andel av männen har tillsvidarejänster medan de tidsbundna avtalen och deltid-anställningarna är vanligare bland kvinnorna. När vi ännu ser på arbetsgivarsektor enligt kön får vi följande fördelning.



Figur 24. Huvudsaklig arbetsgivare, enligt kön

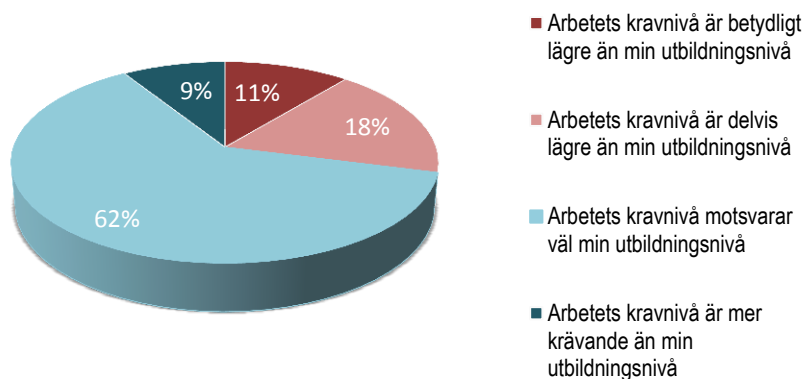
Männen återfinns i betydligt högre grad, drygt 40%, inom privata sektorn och de statsägda bolagen medan kvinnorna i nästan samma grad jobbar inom den kommunala sektorn. Universiteten sysselsätter 12% av männen mot 7% av kvinnorna, i antal dock så gott som samma medan föreningar, stiftelser, sociala organisationer och församlingar sysselsätter en större andel av kvinnorna.

När vi nu känner till var och hur våra utexaminerade jobbar blir följande område att se hur de utexaminerade upplever sin examens funktionsduglighet på arbetsmarknaden, det som här går under namnet utbildningens arbetsmarknadsrelevans.

4. ARBETSMARKNADSRELEVANS

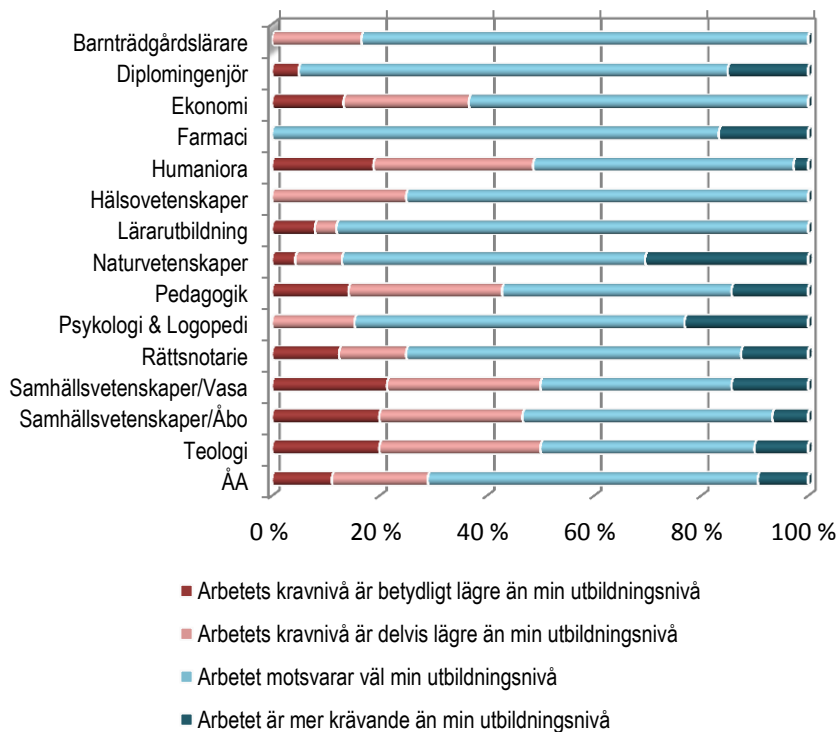
Höga sysselsättningssiffror visar att utexaminerade snabbt och lätt får jobb och att det finns efterfrågan på utexaminerade på arbetsmarknaden. För att få en god bild av utbildningarnas arbetsmarknadsrelevans räcker det dock inte. Som ett av Åbo Akademis mått på universitets genomslagskraft i samhället fäster vi därför också uppmärksamhet vid kvalitetsaspekter; att jobbet motsvarar utbildningen och de utexaminerades egna karriärförväntningar och att de utexaminerade har nytta av sina studier i sina arbeten. Har de utexaminerade de kunskaper och färdigheter som arbetsgivaren förväntar sig? I den här undersökningen är fokus på de utexaminerades subjektiva upplevelse.

Vi ber därför de nyutexaminerade att uppskatta om de jobb de gör är på en sådan kravnivå som kan förväntas med avseende på utbildningen. Svaren bygger på respondenternas egna subjektiva förväntningar: vi ger inte respondenterna färdiga svarsalternativ för vilken typ av jobb som är på "rätt" kravnivå.



Figur 25. Hur väl motsvarar kravnivån på nuvarande arbete utbildningsnivån? Svar i %

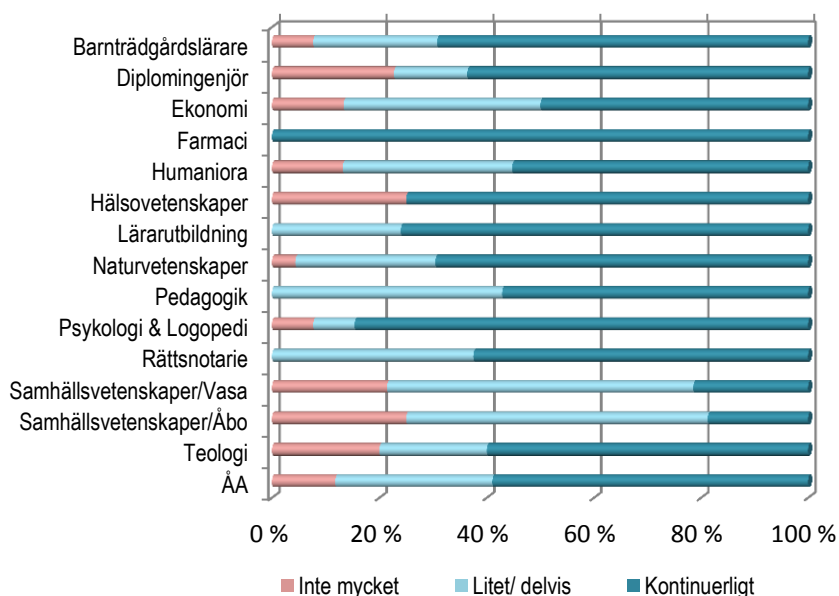
Av respondenterna har 71% (2013: 71,8%) ett arbete vars kravnivå motsvarar eller är mer krävande än utbildningsnivån. En andel om 11% (2013: 9,6%) har jobb som är på en kravnivå betydligt lägre än utbildningsnivån, medan andelen personer vars arbete är på en delvis lägre kravnivå är 18%. Inga större kast syns i jämförelse med året innan. Enligt utbildningsområde ser fördelningen ut som följer.



Figur 26. Hur väl motsvarar kravnivån på ditt nuvarande arbete din utbildning? Enligt utbildningsområde i %

Inom alla utbildningar får de flesta jobb vars kravnivå motsvarar utbildningsnivån. Från så gott som alla utbildningar finns också utexaminerade som upplever sig ha jobb vars kravnivå är lägre än utbildningsnivån med två undantag, psykologer och farmaceuter. Vi frågar upp orsakerna till att man tagit emot ett jobb som inte motsvarar utbildningen och trots att 28% av respondenterna uppger att nuvarande arbete är på en delvis eller betydligt lägre kravnivå svarar 39% av respondenterna på frågan. Av dessa uppger 37% att man inte

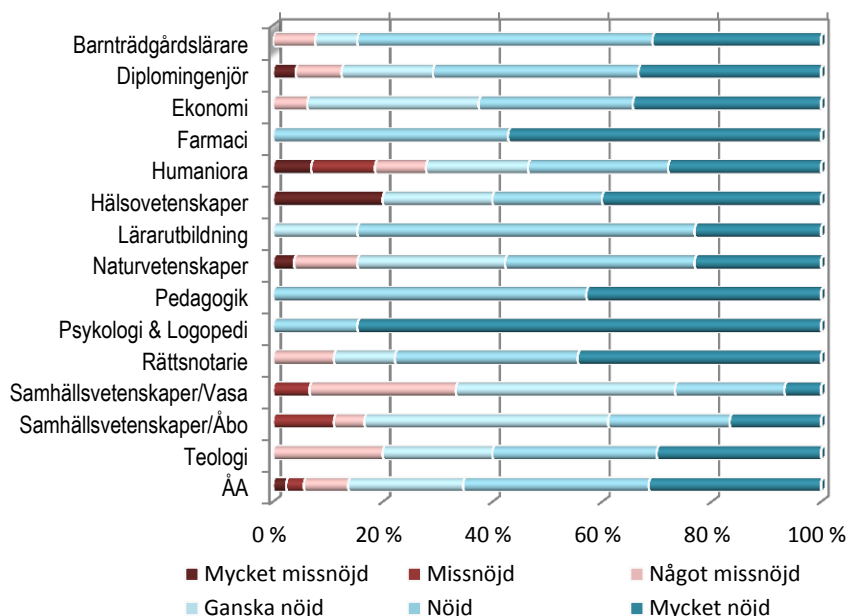
fått annat arbete, 22% har fortsatt med samma arbete som man hade innan man blev utexaminerad, 11% menar att arbetsuppgifterna är intressantare och lika stor andel att lönen är bättre. Hela 17% anger andra orsaker, såsom att arbetet på fältet är mera praktiskt i jämförelse med studierna, att det inte finns jobb eftersom många anser att man är för högutbildad, familjesituation, utlandsvistelse, ville prova på något nytt eller så ser man jobbet som en bra trappa för att kunna nå högre positioner inom företaget. De utexaminerade 2014 har såsom tidigare år haft stor användning av sina kunskaper:



Figur 27. I vilken utsträckning kan du använda dig av det du lärt dig vid universitetet i ditt nuvarande arbete? n = 229

Ett annat sätt att mäta huruvida arbetet motsvarar utbildningen är att fråga om de utexaminerade använder sig av det man lärt sig i studierna. Av respondenterna använder sig 59% (2013: 56,9%) kontinuerligt av det man lärt sig genom studierna i sitt arbete, andelen är högre än året innan och bryter en fyraårig trend. Gruppen som till en del har användning för sina kunskaper har blivit något mindre vilket sammantaget gör att positiv vikt får svaret av 88% av respondenterna (2013: 90,4%). Andelen som inte upplever sig ha så stor användning av sina universitetskunskaper är 11,8% (2013: 9,6%).

Man är sammantaget lite nöjdare med sin examen med tanke på sysselsättningen än året innan, 4,75 (2013: 4,6) och medianen är 5 (2013: 5). Av respondenterna är 31,5% (2013: 25,2%) mycket nöjda med sin examen, därtill 55% nöjda (2013: 40,7%). Andelen mycket missnöjda är lite större än året innan, 2,4% (2013: 0,9%). Enbart positiv vikt i svaren på frågan ger farmaceuter, lärare, pedagoger samt psykologer och logopedier.



Figur 28. Hur nöjd är du med din examen med tanke på sysselsättningen? 1=mycket missnöjd, 6 = mycket nöjd. ÅA = 248

Respondenterna har möjlighet att motivera sitt svar och 156 personer gör det. Några kommentarer:

Barnträdgårdslärarna

Jag valde rätt examen och det yrke som jag vill arbeta med!

För lite praktik. För lite "verklighet" i studierna. Känns som om lärarna inte känner till verkligheten på daghem.

Fick stadigvarande arbete genast

Har fått arbete och arbetar nu på sådant ställe som jag drömde att examen skulle ge mig möjligheter att få

Diplomingenjörerna

Hittade jobb motsvarade min utbildning direkt efter att jag avlagt examen

It provided a good insight into hardware and software. Having such a broad perspective improved my chances of getting a job and also advancing in my job field. I had to better on the learning ability and was to catch up with technologies outside my major.

Jag trivs väldigt bra i detta jobb som jag har nu, och utan examen skulle jag inte ha kunnat få detta arbete.

För tillfället arbetslös, men anser att vad gäller utbildningen så har jag alla möjligheter att få ett nytt jobb

Jag jobbar exakt med det jag har studerat.

Jag fick jobb redan före avlagd examen. Jag gjorde diplomarbetet vid företaget där jag nu är anställd.

Till en stor del tack vare min examen jobbar jag med något som är intressant och jag tycker om. Jag ser bra på min framtid inom branschen

Ekonomer

Min examen motsvarar det jag var ute efter

Min examen motsvarar min nuvarande position mycket väl.

Jag har varit fullt sysselsatt före, under och efter examen, men utbildningen har gett mig förnyad kunskap som jag kan använda i mitt jobb.

Ingen bryr sig om du är dussinekonom från ÅA. Arbetsserfarenhet avgör om du får jobbet eller inte.

Relevant till branschen och möjliggör avancemang!

Jag skulle inte ha fått arbetet jag nu har utan avlagd högskola examen och kvalitativ pro gradu -avhandling

KTM-tutkinto on yleisesti arvostettu, ja toisaalta myös sen suorittaminen ruotsiksi osoittaa hyvää kielitaitoa ruotsin kielessä

Jag jobbar precis med det jag hoppades på. Utbildningen har varit till stor hjälp.

Farmac

Som farmaceut var det lätt att få jobb med flexibla arbetstider.

Jag är fastanställd på det apotek jag önskat.

Jag har ända sedan liten vetat att jag vill bli farmaceut och är därför nöjd med min examen. Jobbet trivs jag också bra med! Roligt att hjälpa människor!

Humanistisk

Den examen jag avlagt 2014 kan jag i efterhand säga att inte ger mig jobb med den kombination jag har. Själva utbildningen var det dock inget fel på.

Historia ger en bra grund att stå på inom medievärlden. För att förstå sammanhang, tolka information, utöka sin allmänbildning, analysera, skriva och läsa stora mängder information.

Med min examen och tillägsbehörighet fick jag fast tjänst ett år efter att jag blivit färdig. Mina studier har även gett mig mycket mer än en fast tjänst.

Min utbildning har gett mig ovärderliga kunskaper och färdigheter, för att inte nämna nöje, som jag aldrig skulle välja bort trots att min nuvarande sysselsättning inte motsvarar min utbildning till punkt och pricka.

Jag fick mitt nuvarande jobb innan jag hade utexaminerats. Den yrkeskunskap jag fått via studierna är central i min sysselsättning.

Jag arbetar överhuvudtaget inte med det jag studerat, men det jag lärt via studierna hjälper mig förstå, och har hantera de människor jag arbetar med och arbetar för.

Min examen gav ingen praktisk erfarenhet, vilket ju behövs överallt.

Naturvetare

I mitt nuvarande jobb respekteras kunskaper både inom biologi, biokemi och kemi så av en slump har det faktiskt varit till stor nytta att vara biokemist. Det som jag lärt mig utanför universitetet påverkar dock mer min sysselsättning än min formella utbildning.

Att vara ämneslärare med behörighet i fysik, kemi och matematik gör att jag lätt kan hitta lärarjobb.

Får inget jobb med endast en FM examen. Det krävs erfarenhet, vilket jag har lite men inte nära på tillräckligt fast jag sommarjobbat varje sommar inom min egen bransch.

Jag jobbar inom den sektorn jag utbildade mig till.

Allmän-, vuxenpedagogik

Jag jobbar idag på samma ställe där jag gjorde min praktik så examen passar arbetet.

Jag har dagligen i mitt arbete som pedagog nytta av de studier jag avlagt. Kunskaperna finns där hela tiden i bakhuvudet som stöd för alla slags frågeställningar och beslut som man har att hantera.

Är en bra grundexamen och ger många möjligheter.

Jag har stor nytta av pedagogiken i mitt arbete med människor.

Lärare (klass, special, huslig och slöjd)

Min examen har gett mig den kunskap som jag behöver för att kunna växa i min lärarroll och skaffa mig egen erfarenhet.

Jag är 100% nöjd med min utbildning och mitt yrke.

Examen är en förutsättning för att få jobb som klasslärare så utan den skulle jag inte ha något jobb.

Ger bra möjlighet att söka olika arbeten, speciellt inom undervisningssektorn.

Som ämneslärare är det svårt att hitta tjänst och vikariat. Inom vissa kommuner anses man ej behörig lärare om man t.ex. vikarierar som klasslärare. Ämneskunskapen ger dock möjligheter till sysselsättning utanför den grundläggande utbildningen.

Alla skolor sparar just nu och för ././lärare är det väldigt svårt att få jobb

Jag fick jobb som specialklasslärare i en specialskola vilket var mitt drömjobb.

Samhällsvetenskaper

Heti valmistuttuani työllistyin asiantuntijatehtävään, jossa edellytyksenä oli ylempi korkeakoulututkinto

Min utbildning är bred, vilket öppnar många dörrar.

Det känns som om jag har möjligheter till jobb inom olika branscher.

Svårt att hitta arbete som motsvarar mina kunskaper. Tenderar att vara antingen under- eller överkvalificerad för jobben.

Utbildningen känns lite för flummig och har för svaga kontakter till arbetslivet men öppnar dörrar för uppgifter som kräver högre högskoleexamen, men därefter är arbetserfarenhet mycket viktigare.

Jag har fast tjänst inom privata sektorn, det kan man inte annat än vara nöjd med i dagens ekonomiska situation.

Just nu är jag nöjd med mitt jobb som motsvarar min utbildning. Men överlag skulle jag inte säga att man är särskilt attraktiv på arbetsmarknaden med en pol.mag examen. Krävs att man har arbetserfarenhet.

Är mycket nöjd med min utbildning, mycket missnöjd med att min examen inte ger mig behörighet för någonting, därför svårt att hitta fast sysselsättning och ens få jobb inom området.

Psykologi och logopedi

Jag har en bred utbildning med två mag.examen. Jobbar som psykolog och har nytta av min andra examen också där.

Fick genast jobb då jag avlagt min magistersexamen i psykologi.

Rättsnotarier

Speciellt möjligheter att studera på svenska och i svenskspråkig miljö var ett plus.

RN-examen förbättrar inte läget på arbetsmarknaden, men efter juris mag. examen blir det mycket lättare att bli anställd.

Jag är väldigt intresserad av juridik och vill fortsätta jobba på det området, speciellt inom området för folkrätt

Teologi

Jag studerade vad jag ville, svårt att få jobb

Jag är nöjd med mina studier totalt sett men jag har inte så nytta av den i mitt arbete (jag arbetar inom branschen jag studerade för)

Jag fick jobb redan innan jag var färdig

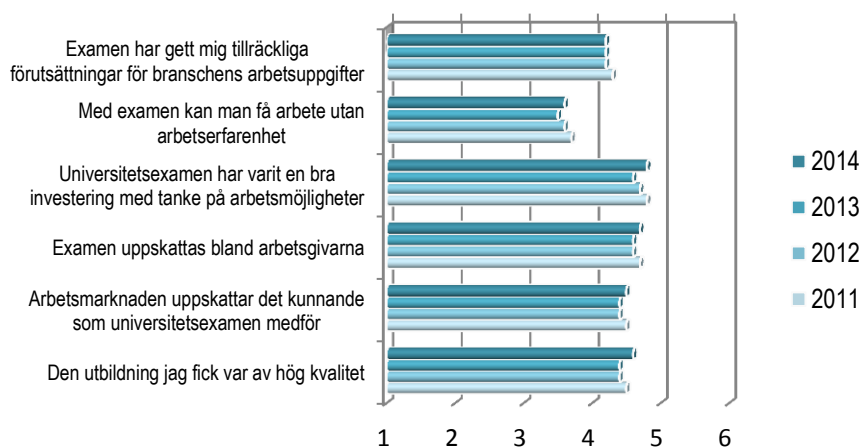
Det finns väldigt få lediga arbetsplatser för teologie magstrar.

Vaikuttaa siltä, että TM-tutkintoa arvostetaan työelämässä jossain määrin enemmän kuin FM-tutkintoa.

Työllistyin samana päivänä kun valmistuin

Teologie magister lämpär sig perfekt för det arbete jag gör just nu.

Vi ber respondenterna ta ställning till några påståenden om utbildningen:

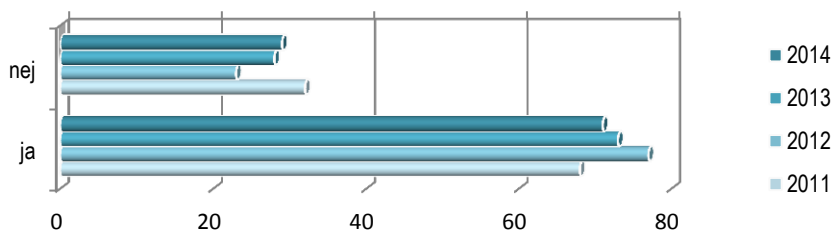


Figur 29. Påståenden om utbildningen. 1 = Helt av annan åsikt, 6 = Helt av samma åsikt. En jämförelse med motsvarande påståenden 2011-2014

En jämförelse med åren innan visar på små kast men överlag snäppet positivare än de senaste tre åren, undantaget det första påståendet. Utexaminerade upplever att examen är uppskattad bland arbetsgivarna och man ser examen som en god investering med tanke på

sysselsättningen. Den sista frågan, ett direkt påstående om subjektiv uppfattning om utbildningens kvalitet får också det ett högre medelvärde som tom överstiger det högsta värdet för tre år sen.

Hur upplever man då att utbildningen förberett en för arbetslivet. Är det något man saknat?



Figur 30. Saknar utbildningen några sådana kunskaper eller färdigheter som behövs i arbetslivet? En jämförelse av utexaminerade 2014-2011

Det är små variationer i resultaten men trenden är positiv, att utbildningen sakta blir bättre på att förbereda de utexaminerade på arbetslivet. Andelen som upplevt att utbildningen saknat vissa element är nu 71%. Respondenterna har möjlighet att kommentera vad man saknat och 160 av dem passar på. Ordet **praktik** ingår i 66 kommentarer och man efterlyser praktik i arbetslivet samt praktiska erfarenheter och kunskaper från sitt område. Ordet **arbetsliv** förekommer i 27 kommentarer och därtill samarbete med organisationer relevanta för ämnet. I nio kommentarer lyfter man fram **information om arbetsmarknaden** för sitt område och färdigheter i hur man marknadsför det egna kunnandet till arbetsgivare.

Diplomingenjörerna vill lära mera om problem och arbetsmetoder som förekommer i arbetslivet, framförallt om projekthantering och -ledning men också vissa dataprogram.

Ekonomerna efterlyser mer praktik och samarbete med arbetslivet

Farmaceuterna skulle ha velat ha mera kunskaper om kundservice och också psykologi, hur man möter människor i ex sorg. FPA-regler, egenvård, ekonomi.

Naturvetarna vill ha mer praktik, praktiska tillämpningar, övningar, kontakter till arbetslivet och kunskap om specialundervisning

Humanisterna, speciellt de som avlagt lärarbehörighet, har saknat mera kunskaper i specialpedagogik. Man efterlyser mer praktik och samarbete med arbetslivet, och mer kunskaper om arbetsmarknaden och vilka möjligheter utbildningen ger.

Psykologer och logopeder önskar att de fått lära sig mera om mångprofessionellt arbete, ledarskap och färdigheter om arbetslivet.

Hälsovetarna lyfter fram ekonomi, budgetering, redovisning samt arbetsplatspsykologi.

Barntädgårdslärarna skulle gärna lärt sig mera om de praktiska tillämpningarna, praktik, administration, föräldrakontakter och hur man hanterar svåra situationer.

Lärarna har saknat mer kunskap om föräldrakontakter, konflikter och olika situationer i lärarens kringarbete men också hur man i praktiken kan tex differentiera undervisningen, motivera elever, praktiska tips, övningar i klassrumssituationer, dokumentation och administration

Allmän- och vuxenpedagogerna vill ha mera konkreta kopplingar till arbetslivet och mer praktik.

Samhällsvetarna har saknat praktik, samarbete med arbetslivet inom utbildningen samt information om arbetslivet och hur man hittar fram på arbetsmarknaden. Juridik och ekonomi är ämnen som samhällsvetarna behöver i sina arbeten.

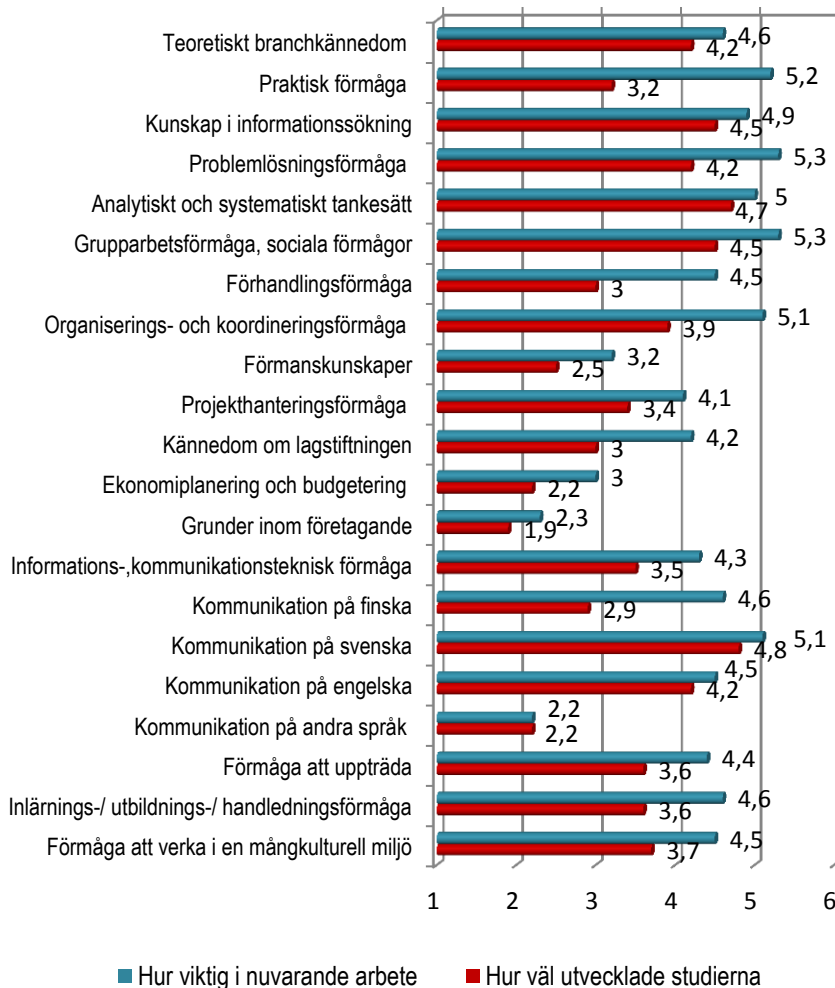
Rättsnotarierna vill också de få mera praktik in i sin utbildning och få träna praktiska färdigheter i muntligt framförande och hur man applicerar kunskapen på verkliga situationer.

Teologerna har saknat kunskaper i juridik och förvaltning, praktik, kommunikationsfärdigheter, pedagogiska kunskaper och psykologi.

På frågan om man skulle ha valt andra biämnena konstaterar många att de skulle ha valt exakt desamma. Inom sgs alla utbildningar har man dock konstaterat ett behov av ekonomi och juridik, olika inriktningar.

Språk är också ett område som lyfts fram liksom psykologi, ledarskap och personalledning.

Respondenterna ombeds att bedöma hur universitetsutbildningen utvecklat vissa arbetslivsfärdigheter samt hur viktiga dessa är i det nuvarande arbetet. Skalan är 1-6 och svaret ges i medeltal.

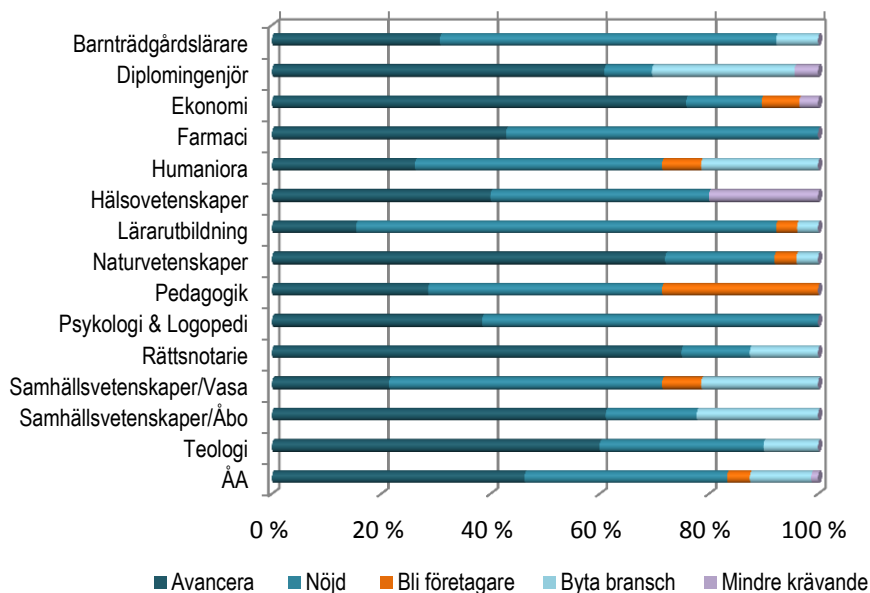


Figur 31. Hur viktiga anser du följande kunskaper eller färdigheter vara i ditt nuvarande arbete? Hur väl utvecklade universitetsstudierna dessa arbetslivsfärdigheter? ÅA = 215

Så gott som alla färdigheter ges en vikt som överstiger 4 på skalan 1-6 på frågan om hur de behövs i nuvarande jobb och visar att

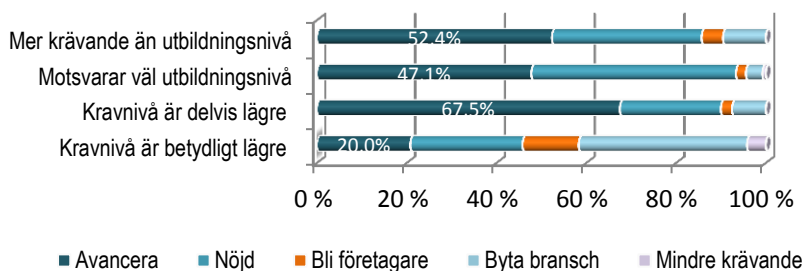
undersökningen ganska bra ringat in de färdigheter som efterfrågas av arbetslivet. Många ges ett värde som överstiger 5. De här är praktisk förmåga för den egna branschen, problemlösningsförmåga, grupparbetsförmåga, organiseringsförmåga och kommunikation på svenska. På basen av svaren kan konstateras att Åbo Akademi lyckas olika bra med att ge arbetslivsfärdigheter till den grad som arbetslivet kräver. Bäst lyckas ÅA med att förmedla en god förmåga att kommunicera på svenska och engelska, ett analytiskt och systematiskt arbetssätt, att söka information och att ge en teoretisk branschkunskap. Störst utvecklingsmån igen har Åbo Akademi när det handlar om att förbereda den praktiska förmågan för den egna branschen, att kommunicera på finska, kunskap om lagstiftningen och färdigheter att förhandla och organisera. Låga medeltal och också låga behov upplever man av grunder i företagande samt kommunikation på andra språk. Vad gäller andra språk är det framförallt tyska, som uppges av 20 personer, men också ryska, spanska, franska och arabiska, några svar per språk.

Ett par frågor om respondenternas framtidsplaner ställs ännu och med ett års perspektiv på arbetslivet verkar många, 49% (2013: 53%, 2012: 55%) vara rätt nöjda med att inte studera och planerar inte heller nya studier. Andelen är mindre tredje året i rad. Ca 13% har planer på postgraduala studier och ca 8% planerar pedagogiska eller andra behörighetsgivande studier. Vi frågar också upp respondenternas karriärmål för de närmaste fem åren.



Figur 32. Karriärmål under de kommande fem åren. ÅA = 216

Av respondenterna planerar 45% att avancera inom sin bransch, som expert eller förman medan 36% (2013: 42,5% , 2012: 44%) är nöjda med nivå och innehåll i sitt nuvarande jobb. 11% (2013: 14%) planerar att byta bransch medan 4% (2013: 2,7%) planerar att starta företag.



Figur 33. Arbetets kravnivå i relation till utbildningsnivån mot karriärplaner.

En korskörning av frågorna karriärmål ovan och frågan om arbetets kravnivå i relation till utbildningsnivån visar, att över hälften av dem med ett arbete på en mer krävande nivå än utbildningsnivån också planerar avancera. En ännu större andel av de som nu jobbar med ett

jobb som delvis är på en lägre nivå planerar att avancera till specialistposition eller förman, medan branschbyterna finns bland dem som nu jobbar på en nivå vara uppgifter är på en betydligt lägre kravnivå än utbildningsnivån. De mest nöjda finns i gruppen som jobbar med uppgifter som motsvarar utbildningsnivån.

Avslutningsvis får respondenterna sända en hälsning till sitt universitet eller kommentera formuläret.

Tack för de fina åren på akademien! Jag kunde inte välja ett bättre ställe att studera.

Tack för en bra utbildning. Jag är mycket nöjd med mina studieår. Jag valde ÅA framöver ett annat universitet och har inte överhuvudtaget ångrat mitt beslut. Det största övertaget ÅA har jämför med andra universitet är samverkan mellan studeranden och personal (dels för att studerande är personal). Den största faktorn som fick mig genom mina studier var studiecirklar med andra studeranden. Jag ser att ÅA kunde utnyttja de små men starka kretsar, som ett litet universitet medför, framöver stora universitets traditionella approach.

Jag tycker att det var ett bra val att ansöka till ett svenskt universitet. Jag skulle rekommendera det också för andra finskspråkiga.

Med en magisterexamen från ÅA känner man sig värdefull, men man måste vara beredd på att kämpa och ta sig fram eftersom man är en i mängden. För att få jobb inom utbildningen idag måste man vara envis, visa framfötterna och ha tur.

Tack för en bra utbildning! Glöm inte förankringen till arbetslivet under studietiden. En stor del av den förankringen under min studietid utgick på föreläsarnas engagemang och goda vilja (tack!), men det borde kanske bli mer genomgående och obligatorisk i vissa delar av undervisningen/ utbildningen.

Utbildningen gav mig de färdigheter som jag behöver i mitt yrke. Den kan inte förbereda för allting, det ska inte vara syftet med utbildningen. Målen och syftet är bra som de är. Metoderna kan och ska utvecklas. Nivån kan bli högre och detta sker inte genom nedskärningar!

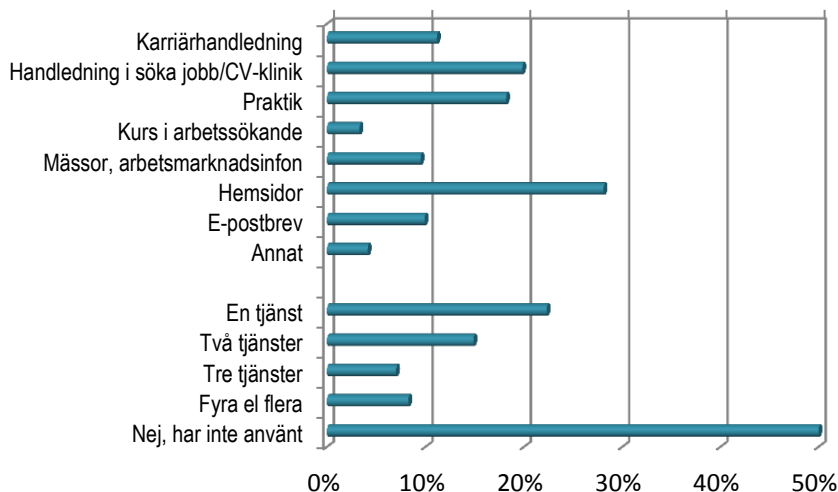
Tack för en givande studietid!

5. OM ARBETSFORUM

Som en del av sysselsättningsuppföljningen utvärderas Arbetsforums tjänster. Samtidigt fungerar den som en mätare av användargraden.

Arbetsforum är Åbo Akademis servicepunkt i arbetslivsfrågor och erbjuder studerande och nytexaminerade karriärplanering, handledning och kurser i hur man söker jobb. Arbetsforum förmedlar arbetsplatsannonser och praktikplatser och koordinerar ÅA's delfinansiering av praktik, samt bistår studerande när de söker internationell praktik. Servicen har funnits vid Åbo Akademi sedan 1995. Via sysselsättningsundersökningen samlar Arbetsforum in feedback på sin service.

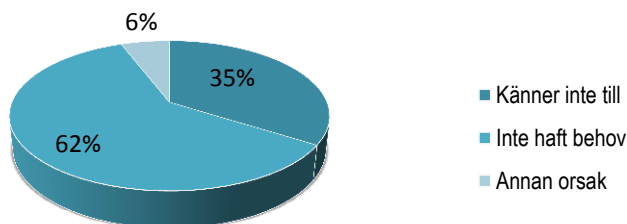
I och med att servicen är valfri för de studerande är det intressant att följa upp i vilken mån de nytexaminerade känner till vilka serviceformer Arbetsforum erbjuder och om man använt sig av dessa.



Figur 34. Har du använt dig av Arbetsforums tjänster? Vilka? ÅA = 242, svar i %

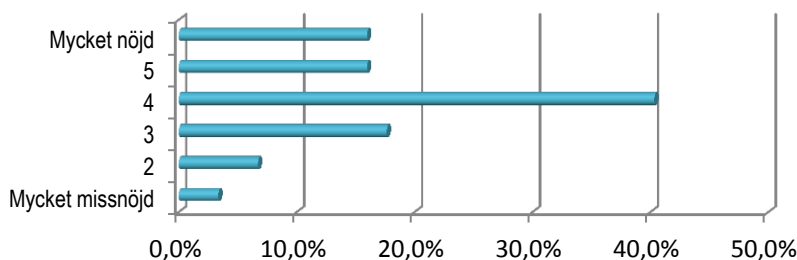
Det är hemsidorna, praktiken, handledningen i att söka jobb och/eller CV-klinikerna som är de mest använda tjänsterna. Den största gruppen

användare är de som utnyttjat en serviceform och det handlar då ofta om hemsidor, handledning i att söka jobb eller att man tagit del av service i anslutning till praktik. Exakt hälften anger att de inte använt sig av Arbetsforums tjänster och orsaken till det vill vi gärna veta:



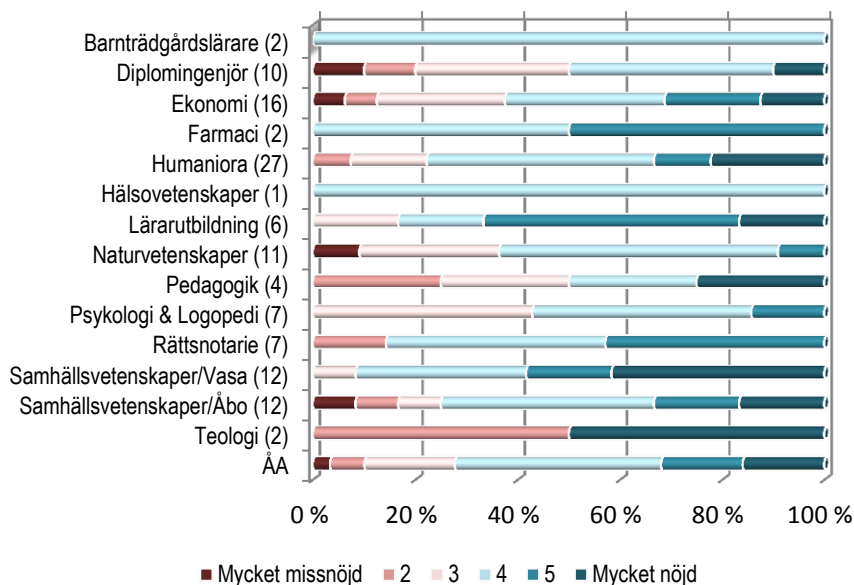
Figur 35. Om du inte har använt dig av Arbetsforum tjänster, varför inte? ÅA = 133

Av icke-användarna anger en stigande andel, 35% (2013: 32%, 2012: 23,8) som orsak att de inte känner till Arbetsforum, medan den vanligaste orsaken till att man inte använt sig av Arbetsforums tjänster är att man inte har haft behov av dem, 62% (2013: 63%). Bland övriga orsaker, 6% (2013: 5%) nämns, att man vistats på annan ort eller att man inte förstätt hur Arbetsforum kan hjälpa men också att man försökt nå Arbetsforum men lyckats. Hur nöjd är då användarna med den service man fått?



Figur 36. Hur nöjd är du med Arbetsforums tjänster? 1 = mycket missnöjd, 6 = mycket nöjd. ÅA = 119

Användarna ger servicen ett medelvärde om 4,1, exakt samma som året innan. Per utbildning är resultaten följande:



Figur 37: Hur nöjd är du med Arbetsforums service? Resultaten per utbildningsområde samt ÅA = 119, i %

Majoriteten av användarna är nöjda med den service man fått men notera gärna att för en del av utbildningsområdena är antalet respondenter mycket få. Figuren visar också att Arbetsforum inte alltid lyckas lika bra och i de 43 hälsningar som Arbetsforum får finns förutom tack och positiv feedback kommenterar om såväl information om serviceformen som tillgängligheten.

Keep up the good work, jag hade otroligt mycket nytta av speciellt era karriärhandledningstjänster.

Arbetsforum är mycket viktigt för de studerande! Utan Arbetsforums tjänster skulle man sakna mycket av den kunskap som behövs för arbetsökandet.

/Arbetsforum/ hjälpte flera gånger under min studietid med CV och handledning till att söka jobb samt praktik. Karriärhandledning också. Tack!

/Arbetsforum/ fick mig att se framåt då det kändes som värst med att söka jobb och skriva gradun.

Tack för hjälpen!

Arbetsforum vid Åbo Akademi har som uppgift att förenkla steget mellan studier och arbetsliv. Vår verksamhetsidé är att utexaminerade från Åbo Akademi skall ha de verktyg de behöver för att lätt och snabbt hitta jobb som motsvarar karriärmål och utbildning.

Studenter och utexaminerade betjänas med karriärplanering, handledning i hur man söker jobb, i praktikärenden (nationell och internationell), med arbetsmarknadsinformation för olika utbildningar samt kurser i arbetslivskompetens.

Sysselsättningsundersökningarna görs bland magistrar och farmaceuter, barnträdgårdslärare och rättsnotarier ett år och fem år efter examen, samt bland doktorer 2-3 år efter examen. Undersökningarna finns på arbetsforums hemsida www.abo.fi/arbetsforum.

Kontakta oss gärna för mer information om arbetsmarknaden, om olika jobbmöjligheter för de olika examina och om resultaten från våra undersökningar.

Vi finns på

I Åbo
Henriksgatan 7
Tel 02-215 4961, 02-215 4116

I Vasa
Strandgatan 2, F4
06-324 7131



arbetsforum@abo.fi